

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopušlja do odpovedi. — Udje „Katal. tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta šte. 5, vsprejema naročnine, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne pettivrste za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede zjutraj. — Nezaprete reklamacije so poštne proste.

Vojske ne bo.

Pomirjenje.

Zmagal je zdrav razum. Države, ki so še dale potuho majhni Srbiji, so se umaknile in sedaj ni nobene ovire, da bi se ne ustvarile med Srbijo in Avstrijo sprejemljive razmere. Kako je prišlo do tega?

Avstrija je nasproti drugim državam resno in odločno izjavila, da bo napetim razmeram naredila z orožjem konec. Dala jim je priložnost, da svoje hujskanje v Srbiji ustavijo do 27. marca, potem pa se napove Srbiji vojska. Nemčija s svojo močno vojno je dala vedeti, da bo nas podpirala, če bi kdo Srbiji prišlo na pomoč. Vsled tega se je najprej umaknila Rusija, ki je še vsled japonske vojske oslabiljena in nesposobna za vojsko. Nekoliko dni je še delala Anglija težave, toda tudi Anglija je točno dne 26. marca dala izjavo, da bo Srbiji dajala odslej boljše nasvete, ne pa jo hujskala proti Avstriji. Istotako Francija! Isti dan torej, ki ga je določila Avstrija različnim državam, da se vrnejo k pameti, se je to tudi izvršilo, in isti dan je bil mir zagotovljen.

Srbija pa je ta dan lahko spoznala svoje prijatelje. Vse države, ki so jo prej hujskale proti Avstriji, ji obetale pomoč, ji posojale denar ter jo spravile v velikanske stroške, so jo sramotno zapustile. Avstrija pa je Srbiji s svojim zadržanjem pokazala, da ji ni do vojske, ampak da so ji ljubše prijateljske razmere s Srbijo.

Sedaj, ko je Srbija uvidela, da so jo zapustile vse prijateljice, se je udala in pustila seveda misel na vojsko. Sama bi proti mogočni avstrijski armadi ne mogla nič opraviti, taka vojska bil bi za njo samomor.

Avstrija pa je bila primorana siliti, da pride do mira ali do vojske, skratka do jasnih razmer s Srbijo, kajti sedanje oboroževanje in straženje ob srbsko-črnogorski meji nas je stalo več kakor bi nas stala kratka vojska s Srbijo. Pravijo, da so nas stala dosežanje priprave okoli 600 milijonov kron.

Prestolonaslednik Jurij odstopil.

Naši čitatelji se spominjajo, da se je, ko je že trpel spor med Srbijo in Avstrijo, prestolonaslednik Jurij vozil v Rusijo ter prinesel v domovino veselo vest, da sta mu car in ruski zunanji minister obljubila pomoč proti Avstriji. Od istega časa je v Srbiji rastlo vojno navdušenje in kraljevič Jurij je bil med najstrastnejšimi, ki je podžigal sovraštvo proti nam. Toda prišlo je drugače.

Dne 25. marca je Rusija sporočila Srbiji, da pripozna Avstriji priklopljenje Bosne in Hercegovine in da v zadevi tega vprašanja ne stori nobenega koraka. Rusija je torej prva pustila Srbijo na cedilo in s tem tudi prestolonaslednika Jurija, ki je prej ali opravičeno ali neopravičeno obetal rusko pomoč ter, netil vojne strasti. Bilo se je bati, da se sedaj srbsko ljudstvo z vso jezo obrne proti Juriju, ko bo videlo, da je bilo goljufano. Zato se je prestolonaslednik Jurij hitro, ko je zvedel za odpoved Rusije, dal pregovoriti in se odpovedal srbskemu prestolu. Seveda je še veliko vprašanje, ali je s tem nevarnost za sedanjo srbsko vladarsko hišo Karadžordževićev odstranjena ali ne.

Prestolonaslednika Jurija je bilo tem lažje pregovoriti za odpoved, ker ga je vsa srbska javnost krivila, da je usmrtil s surovim ravnanjem svojega slugo Kolakoviča. Sploh je bil Jurij zelo surove narave. Prestolonaslednik je postal Jurijev brat Aleksander.

Smrt Jurijevega sluga.

O Stefanu Kolakoviču, osebnem slugi prestolonaslednika Jurija in njegovi smrti poročajo srbski listi sledeče podrobnosti: Stefan Kolakovič je stanoval v prestolonaslednikovi palači, njegova družina pa, ki obstoja iz šestero nedoletnih otrok in žene, je stanovala v mestu. Nasproti svoji ženi je Kolakovič večkrat omenil surovosti prestolonaslednika, a službe vendar ni hotel pustiti. Dne 14. marca po noči, ko se je prestolonaslednik razburjen vrnil v palačo, pridral se je strašen prizor. Prestolonaslednik je po-

bil slugo na tla in ga z ostrogami suval v glavo in trebuh. Nato je dal nezavestnega po dveh vojakihi palačne straže prenesti v stražnico palače, odkoder so nesrečnika z izvoščekom prepeljali v bolnišnico. Kljub velikemu trudu zdravnikov je Kolakovič po strašnih bolečinah umrl.

Prestolonaslednik Jurij pri kralju Petru.

Kralj Peter je takoj, ko je v ministrskem svetu izvedel, da je Rusija odpovedala pomoč, poklical svojega sina Jurija k sebi in mu odločno ukazal, da mora opustiti svojo agitacijo. Princ Jurij se je tej zahtevi sprva srdito uprl in izjavil, da ima obljubo ruskega ministra Izvoljskega in ruskega carja, da se lahko Srbija zanese na pomoč Rusije. Ko je pa kralj pokazal princu brzojavko Izvoljskega, po kateri Rusija brezpogojno prizna polastitev Bosne in Hercegovine, in mu je očital, da je spravlil s svojim ravnanjem domovino na rob, in mu je še končno prigovarjal, naj se odpove prestolu, je princ Jurij poslal ministrskemu predsedniku Novakoviču pismo, v katerem izjavlja, da se v prilog svojemu mlajšemu bratu Aleksandru odpove prestolu. Srbski narod je sprejel odpoved Jurijevo s precejšnjo ravnodušnostjo. Jurij ni bil priljubljen, ker se je celo javno surovo obnašal. Smrt Kolakoviča mu je tudi veliko škodila, kajti ljudstvo je začelo celo odkrito imenovati Jurija morilca. Morilca pa noben narod ne na kraljevih prestolih. Le vojaštvo, katero je Jurij hujskal na vojsko, je bilo proti njegovi odpovedi in se še sedaj ne da popolnoma pomiriti.

Princ Aleksander.

Princ Aleksander, na čegar korist se je prestolonaslednik Jurij odpovedal pravicam do prestola, je drugorojeni sin kralja Petra in njegove umrle soproge Zore Nikolajevne, najstarejše hčere črnogorskega kneza Nikite. Rojen je v Cetinju dne 4. dec. 1888. Bil je še-le dve leti star, ko mu je umrla mati. Leta 1896 je prišel s svojim bratom in sestro Jeleno v Genevo in kmalu nato na dvor svoje tete, velike kneginje Milice Nikolajevne, drugorojene hčere črnogorskega kneza. Vzgaljal se je na Aleksandrovi pravni fakulteti, ki je podobno dunajskemu Terezijanišču. Ko so bili Karagjorgjeviči pozvani na srbski prestol, je prišel s svojim bratom v Beograd. Vzgojo prestolonaslednika je prevzela po ustavi vlada, Aleksandra pa je v začetku vzgajal bivši črnogorski pravosodni minister Vojnovič. Tega so pa kmalu odpustili in na željo ruskega carja je prevzel vzgojo princa Aleksandra polkovnik Salabenov, jako naobražen ruski častnik.

Bratsko razmerje med Jurijem in Aleksandrom je kmalu postalo napeto in dejstvo je, da je prestolonaslednik Jurij vedno sumil, da ga bo z rusko pomočjo izpodrinil princ Aleksander. Prišlo je večkrat do ostrih nastopov med obema bratoma in razmerje med obema je postalo tako, da je bil srbski dvor prisiljen odstraniti Aleksandra iz Srbije. Na prošnjo kralja Petra je ruski car Nikolaj povabil princa Aleksandra, naj nadaljuje svoje študije v Peterburgu. Vendar Aleksandru, ki je slaboten, ni ugajala peterburška klima; bolehal je in dvakrat je moral v Karlove vane in na primorje. Ko je pretečeno jesen prišel prestolonaslednik v znani misiji s Pašičem v Peterburg, sta se brata spravila in je Aleksander sveto zatrjeval, da ni nikdar hrepenel po prestolu.

Princ Aleksander je pravo nasprotje prestolonaslednika Jurija. Nekateri trdijo, da je pogosto občutil veliko nagnenje do Avstrije in posebno do Dunaja. Za vojaštvo ni navdušen, kakor tudi ne za kak šport; tembolj se pa zanima za znanost in umetnost. Če je on prava oseba za srbski prestol, bo pokazala bodočnost. Da bi si pridobil simpatije Srbov, dosedaj še ni imel prilike, gotovo pa je, da se dosedaj še ni pojavila nikaka antipatija proti njemu.

Kako je v Srbiji.

Cela Srbija je bila razburkana in pripravljena za vojsko. Vprašanje je torej, kako bo ljudstvo sprejelo sedaj nenaden preobrat. Nekatere vesti pra-

vijo, da raste nevolja proti vladarski hiši, da je ljudstvo nezadovoljno s kraljem Petrom, da je jezno na Jurija in da nima nobenega povoda, ogrevati se za novega prestolonaslednika Aleksandra. Za to se baje že celo odkrito govori, naj bi se odstavila rodovina Karadžordževićev s srbskega prestola. Nemci bi radi imeli na prestolu kneza Battenberga, Avstriji baje vojvodo Connaughta in Angleži vojvodo Tecka. Značilno je staljšee Rusije v takih vprašanjih. Rusija ima mnogo plemenitih in bogatih rodovin, ki bi lahko zasedli kak prestol. Toda ruska vladarska hiša je temu dosledno nasprotna, ker se boji za svoj obstoj in ker je v njej preveč nemškega duha. Saj se ruski veliki knezi večinoma ženijo z nemškimi princezinkami.

Druge vesti zopet pravijo, da se takozvana vojna stranka, ki je hotela na vsak način z Avstrijo vojsko, noče sprijazniti z novim položajem in da hoče v teku enega leta z nami vojsko, če že sedaj ni mogoče. V teh krogih vlada velika nezadovoljnost proti kralju Petru in bati se je, da ta nezadovoljnost posebno prevzame vse vojaške kroge.

Mi smo mnenja, da tem in enakim novicam ne smemo dobesedno verjeti. Kažejo le, da je med srbskim ljudstvom in med vojaštvom velika nezadovoljnost s sedanjimi razmerami in da ni izključeno, da pride do notranjih nemirov.

Postava o živinskih kužnih boleznih.

Zakonski načrt živinske kužne bolezni, ki sme ga tudi mi priobčiti v izvlečkih, je sprejet v poslanski in gosposki zbornici.

Poročevalec za to postavo je bil poslanec Slovenskega kluba g. Povše, kateremu gre posebna zahvala za to, da je vrlo in uspešno podpiral vse izpremembe, ki so jih pri predlogu želeli štajerski poslanci Slov. kmečke zveze.

Izvršile in sprejele so se pri vladnem predlogu nekatere važne izpremembe, ki bodo živinorejcem gotovo ugajale.

Vladna predloga določa odškodnino za kugo na gobcu in parkljih le štiri petine vrednosti, v postavi pa je sedaj določena cela vrednost živine. Pri tuberkelnih govedih se je povišala odškodnina iz polovice na 80 odstotkov, pri smrkavosti na 75 odstotkov. Za vranični prisad in šumeče bule je bila določena le podpora, za katero bi moral prositi posestnik. Po sklepu zbornice dobi pri vraničnem prisadu 80 odstotkov, pri šumečih bulah 75 odstotkov (če so pa bile živali cepljene 80 odstotkov) odškodnine. Tudi za pljučno kugo in govejo kugo bo nekaj odškodnine, kar je bilo po vladni predlogi izključeno. Država bo morala odškodovati tudi druge škode, ki bi jih imel posestnik vsled kužne bolezni pri živinoreji.

Naši poslanci so tudi v javni zbornici povzeli besedo za naše volilce.

Poslanec Pišek.

Visoka zbornica! V zakonskem načrtu, ki se tiče kužnih bolezni in naredb proti razširjevanju kuge, pogrešam več zelo važnih varnostnih naredb.

V § 9. predlagam, da se črtajo v 3. odstavku besede: V živinskem potnem listu se zabeleži vspeh preiskave.

Ta pristavek je namreč popolnoma odveč. Ako strokovnjak spozna žival za bolno, ali samo sumljivo, je to že itak takoj izoliral in to naznanil oblasti. Da je pa našel žival zdravo, vendar ni treba tega še le v živinskem potnem listu potrjevati, ker je to vendar umljivo in ker sicer bolna živina ne bode smela na semenj. Pa tudi ne samo nepotreben je ta dostavek, ampak tudi težko izvršljiv.

Mislil si samo večje sejme, kakor so na Kranjskem, recimo v Bočki, St. Jerneju, Skocijanu, Zatični ali na Štajerskem v Framu, Račjem, Mariboru itd., na katere sejme se več tisoč živine, konjin prašičev prižene. Tu se lahko goni živina do 5. ure popoldne na sejme.

Strakovnjak bo pa moral pregledovati potne liste, namesto, da bi pregledoval živino, kar je vendar veliko važnejše. Lahko se mi ugovarja, da se potem pošlje na sejem več strokovnjakov. Seveda se mora te tudi plačati, toda plačati bi jih morale občine, ki jih pa iz sejmskih dohodkov ne morejo plačati, ampak bi jih morale plačati iz svojega. Trije ali štiri takšni strokovnjaki bi povzročili precej velike stroške. Resnica pa je, da v naših krajih zelo primanjkuje živinskih zdravnikov, kar bodem pa povedal pozneje.

§ 61. naj bi se tako spremenil:

K prvemu odstavku naj se dostavi:

„j) odstranjevanja in zakopavanja mrtvih trupel.“

V drugem odstavku predlagam, da se črtajo besede „kakor tudi“ do „naprav za vžiganje itd.“

Ravno tako predlagam, da se črta ves tretji odstavek te točke.

V naših krajih poginja namreč zelo veliko svinj na vročici, pa boljše ni upati, ker ljudje radi bolezen zamolčijo in potem seveda tudi hleva, ne razkužijo; tako prikrivanje bolezni podpirajo tudi nekateri župani zaradi tega, ker mora občina plačati konjederca. Občina mora namreč plačati konjedercu za odstranjevanje in pokopanje mrtvih živali. To povzroča na leto mnogo stroškov, zato se ni čuditi, da se hočejo občine teh stroškov izogniti, četudi je to nepostavno.

Prav bi tedaj bilo, da bi država tudi te stroške prevzela, ker s tem koristi dobri stvari.

V § 24. so vse mogoče varnostne naredbe navedene. Najvažnejše pa, zdravi hlevi, kar je glavni pogoj, da ti biti morajo in se brez teh vse varnostne odredbe izvršiti ne morejo, to se pa pozabi! Kakšni pa so navadno hlevi na deželi? Tlakovanih tal navadno ni, ni kanalov, in ravno v tleh je po odpadkih gnezdo vseh bacilnih kužnih bolezni. Ker se mora vsaka kužna bolezen že v klasi zatreti, je razvidno, da je brez zdravih hlevov vsako zabiranje kužnih bolezni onemogočeno. (Tako je!) Dokler ne bodo imeli kmetje dobrih hlevov, so vse varnostne naredbe in predpisi, naj se še tako vestno in natančno izvršujejo, popolnoma brezuspešni. Zaradi tega opozarjam slavno visoko vladu, da je treba malemu kmetovalcu v prvi vrsti v tem oziru pomagati. — Država in dežela morata dati za napravo dobrih hlevov potrebna sredstva kmetovalcu na roko.

Vlada naj daje podporo za prezidavo hlevov, ali pa za nove zgradbe.

Kakor je pospeševala država vinogradnike, tako naj podpira tudi živinorejce! V resnici je vsled slabih hlevov in svinjakov mali kmet vedno v nevarnosti, da gospodarsko propaše. Umna živinoreja se v slabih hlevih ne more gojiti in vrh tega je vedno nevarnost okuženja.

Ako pa mali kmetovalec sklene hleve popraviti, ali nanovo sezidati, je pa to zanj naravnost gospodarska katastrofa. Takrat se mora zadolžiti za tretjino ali polovico vrednosti svojega posestva. Ako je pa že zadolžen, kakor je po navadi, pa posojila dobiti ne more in zaradi tega se tudi zadolžen kmet ne more spuščati v nevarnost, da bi si naložil z novimi stavbami večja bremena. Podpore za hleve se brez dvoma lahko prištevajo k onim koristnim investicijam, ki so v smislu pametne gospodarske politike potrebne. S tem bi pridobila tudi država, ker bi ji ne bilo treba dati odškodnin za okuženo živino. Povzdignilo bi se število živine in naša država bi ne bila odvisna od drugih držav, recimo v slučaju vojne ali druge nezgode.

Kmetje na deželi pa čutimo zelo pomanjkanje živinozdravnikov. (Prav res!)

V mariborskem okraju je samo 1 živinozdravnik, katerega je težko najti v pisarni ali pa doma, ker ga zelo kličejo. Imeti bi morali vendar namestnika!

Eden sam živinozdravnik v tako velikem okraju ne more vseh dolžnosti izpolnjevati in zaradi prekasne pomoči pogine vsako leto mnogo živine. Zaradi tega je nujno potrebno zadostno število živinozdravnikov, ki morajo biti na jugu države zmožni slovenskega jezika. (Posl. dr. Benkovič: Pa popolnoma! Ti pa ne razumejo Slovencev!) Žal, da vlada takih želj prebivalstva ne upošteva.

Več let traja, predno se rešijo prošnje za pomožitev živinozdravniških mest, ali pa za subvencije vzornih posestev.

Nek posestnik v Malem Obrežu, občini Dobova in drugi posestnik v Studenicah že dve leti čakata rešitve prošnje. (Posl. dr. Benkovič: Na Gornjem Stajerskem gre to veliko hitreje!) Da, mi na Spod. Stajerskem smo žalibog vedno zanemarjeni.

Dovoljujem si staviti torej sledečo resolucijo:

Visoka zbornica naj sklene:

1. Visoka vlada se pozivlja, da vsled pomanjkanja živinozdravnikov, zlasti na našem jugu, da slovenskim dijakom na živinozdravniških visokih šolah državne štipendije.

2. Kmetovalcem naj se da za zgradbo ali prezidavo vzornih hlevov državna podpora.

K § 9.: Visoka zbornica naj sklene, da se v § 9., odstavek 3, izpusti besedilo: „V živinskem potnem listu se zabeleži vspeh preiskave.“

K § 61.: Visoka zbornica naj sklene, da se v § 61., odstavek 1, pristavi: j) „odstranjevanje in zakopavanje mrtvih trupel.“

Dalje, da se v odstavku 2., besede „Kakor tudi“, do „naprav za sežiganje itd.“ črtajo.

Končno, da se odstavek 3 popolnoma črta.

In s tem končam.

Poslanec dr. Korošec.

Poslanci, kateri zastopajo kraje, ki mejijo na druge dežele, so se najbolj upirali strogim obmejnimi določbam in visokim kaznim za prestopke živinokuzne postave. V tem oziru je v imenu slovenskih poslancev s popolnim uspehom dr. Korošec predlagal razne spremembe.

Z ozirom na paragrafe 8. in 13. je izrazil željo, naj vlada naredbenim potom dovoli olajšave. Novi zakon namreč določa, da župan natančno vodi živinski kataster v obmejnih krajih. Zgodi se pa lahko vsak čas, da župan slučajno ni doma, ko pride občan, da je kupil, prodal ali zaklal žival. Za take slučaje naj bi vlada pooblastila tudi druge zanesljive osebe v občini, da sprejemajo taka naznanila.

Paragraf 63. določa po odsekovem sklepu kaznen zapor do treh mesecev ali globe do 1000 kron za osebe, ki ne naznanijo živinske kuge ali za župane, ki se nalašč ali iz nemarnosti pregreše pri izdajanju živinskih potnih listov. Poslanec dr. Korošec pa je predlagal nižjo kazen do dveh mesecev ali 600 kron.

Odešek dalje predlaga zapor od enega dne do šest mesecev ali od 10 do 2000 K za vse druge prestopke proti zakonu. Obveljal pa je predlog dr. Korošca, da se kazen zniža na tri mesece, oziroma 1000 kron.

Zbornica tudi pritrdi predlogu dr. Korošca, da se kazen zniža, in sicer na en teden do šest mesecev, odnosno 50 do 2000 kron za osebe, ki se pregreše proti § 5. Ta pa določa, da se živina ne sme izvažati iz okuženih krajev, oziroma živino prevažati skozi take kraje, okraje in dežele.

Odešek je konečno predlagal, naj se kaznujejo z zaporom od enega tedna do enega leta, oziroma z globo od 50 do 4000 kron vsi tisti, ki iz nemarnosti razširjajo kugo med domačo živino.

Dr. Korošec je predlagal, naj se kazen zniža do šestih mesecev, odnosno 2000 kron. Zbornica je pritrdila tudi temu predlogu in konečno odobrila načrt novega zakona tudi v tretjem branju.

Mnogi poslanci in tudi poljedelski minister dr. Brač so čestitali poslancu Povšetju, ki si je kot poročevalček stekel mnogo zaslug za novi zakon v večje varstvo naše živinoreje. Slovenski poslanci so mu priredili prisrčno zahvalo.

Politični ogled.

Malá politična naznanila.

Dne 25. marca: V Parizu je imelo predvčerajšnjim 6000 poštnih in brzojavnih uradnikov zborovanje, na katerem so sklenili, da bodo začeli zopet delati. — Ruski grof Lev Tolstoj je zelo hudo zbolel. — List „Monitorul“ poroča, da se bo med Avstrijo in Rumunijo kmalu lahko sklenila trgovinska pogodba, ker je Avstrija voljna vse želje Rumunije izpolniti. — Hrvaška vlada je izdala na vse okrajne urade tajen odlok, v katerem se strogo prepoveduje zborovanja ali zaupni sestanki. Ta odredba je baje v zvezi z vojno nevarnostjo. — Ruski listi poročajo, da bo ruski vojni minister Rödiger odstopil in bo na njegovo mesto imenovan general Suchomlinoff.

Dne 26. marca: Gosposka zbornica je 24. marca sprejela postavu o rekrutih brez debate. — Cesar je sprejel včeraj v avdienci ogrskega ministrskega predsednika Weckerja. — Pariški telefonski uradniki so svojo službo zopet nastopili. — Dijaki v Palermo na Italijanskem štrajkajo, ker se jim ni dovolilo podaljšanje roka za tretji izpit.

Dne 27. marca: Dne 25. t. m. so se vršila na Dunaju ministrska posvetovanja, ki so se jih udeležili avstrijski, ogrski in skupni ministri. Slo se je za zunanje zadeve in za pokritje odškodnine Turčiji. — Na Vaclovem trgu v Pragi so se vršili v četrtke zopet veliki izgređi. Policia je več demonstrantov zaprla, nekaj tudi poškodovala. — V Rumuniji so vzbruhnili veliki kmetijski nemiri. Vlada je storiila vse potrebno, da se nemiri zadušijo. — Na Dunaj je včeraj došel turški zunanji minister Rifaat-paša. Danes se je posvetoval z našim zunanjim ministrom Aehrenthalom. — Ruski finančni minister Kokowzew bo šel za poslanika v Pariz.

Dne 28. marca: Listi poročajo, da nameravajo vsi trije skupni ministri odstopiti. — Nemški knez Bülow namerava razpustiti nemški državni zbor. — V Petrogradu so zasledili novo prekucijsko organizacijo. Veliko oseb so zaprli. — Francoski ministrski svet je sklenil, da kaznuje tiste osebe, ki so podpisale državne tajnika Simijana žaleč letak. Širajkarski odbor poštnih uslužbencev je zagrozil z novo hujšo stavko, ako to store.

Dne 29. marca: Cesar je včeraj dvakrat sprejel zunanjega ministra barona Aehrenthala v izredno dolgih avdiencah. — Zastopniki ogrskega ministrstva odpotujejo na Dunaj, da se udeleže skupne ministrske seje, na kateri se bo razpravljalo o carinskih pogodbah, predvsem o trgovinski pogodbi s Srbijo. — Avstro-ogrski delegati za trgovinska pogajanja z Rumunijo so došli včeraj v Bukarešt. Posve-

tujejo se v zunanjem ministrstvu z rumunskimi delegati.

Razne novice.

Slov. kmečka zveza je na zaupnem shodu dne 24. marca 1909 v Mariboru vzela poročilo svojih poverjenikov za kompromisne pogovore z Narodno stranko in s stranko Zedinjenih Slovencev z zahvalo na znanje. Ker pa niti Narodna stranka niti stranka Zedinjenih Slovencev nista ponudili nobenih pogojev za stvarno podlago trajne sloge med spodnještajerskimi Slovenci, ampak zahtevali za prihodnje deželnozborske volitve samo razdelitev mandatov, in sicer Narodna stranka za se 4, stranka Zedinjenih Slovencev za se 3, tako da bi S. K. Z. bila v deželnem zboru s svojimi poslanci v manjšini in popolnoma vezana na obe nasprotni slovenski stranki, sklenila je S. K. Z., da za deželnozborske volitve postavi v vseh slov. volilnih okrajih lastne kandidate.

Kmečka stranka stoji pred velikim volilnim bojem. Toda z zaupanjem gleda na njegov izid. Manj mandatov, kakor sta ji milostivo ponujali obe liberalni stranki, tudi v najbolj neugodnem slučaju ne more dobiti. Pač pa ohranimo disciplino in navdušenje v svoji stranki, in to je nam, ki smo prepričani o dobrih ciljih kmečke stranke, več vredno, kakor pa, če bi eventualno še tudi manjše število mandatov dobili nego je število 6.

Proti štirim nasprotnikom se bo nam boriti, proti Narodni, Plojevi, socialdemokratski in štajerčijanski stranki. Zbirajmo svoje vrste, zanesimo v nje novega navdušenja za stranko, da pri volitvah meseca maja častno zmagamo.

Podpore rodbinam pozvanih pod orožje. Glasom naredbe vojnega ministrstva imajo rodbine tistih pod orožje pozvanih mož, ki so že dovršili redno prezenčno službo, pravico do podpore od strani države. Do take podpore imajo pravico soproge, otroci, stariši, stari očetje in matere, bratje in sestre, ako so jih večji del hranili tisti, ki so pozvani pod orožje. Ta podpora obstoji v prispevku za vzdrževanje in za one, ki ne bivajo v lastni hiši, marveč plačujejo najemščino, tudi v prispevku za stanarino. Prispevek za najemščino iznaša polovico prispevka za vzdrževanje. Otroci izpod osem let imajo pravico do polovice te podpore. Skupne podpore členom pozvanega pod orožje, oziroma pridržanega v vojaški službi, ne smejo presegati zasluzka, ki ga je poprečno dobival v svojem bivališču. Pravico do te podpore od strani države ne odpravljajo in ne manjša okolnost, da podporane osebe dobivajo kako drugo podporo, občinsko ali privatno. Prošnje je predložiti politični oblasti (na deželi pristojnim okrajnim glavarstvom), in so oproščene kolka in poštne. Na ovitek je pa treba napisati: „Zahteva podpore za potrebno rodbino pozvanega v vojaško službo. (Na podlagi par. 20 zakonod. 13. jun. 1880, šte. 70 drž. zak. poštne prosto.“ Za one, ki so bili pridržani v vojaški službi (toliko za one, ki so dovršili redno vojaško službo s 30. septembrom 1908, kolikor za one iz nadomestne rezerve, ki so bili pozvani pod orožje z dne 1. oktobra, a niso bili odpuščeni z dnem 28. novembra 1908) gre podpora od 1. jan. 1909 dalje. Podpore se izplačujejo naprej od 15 do 15 dni. Zaostale podpore se morajo zahtevati sedaj. Rodbine, ki imajo pravico do teh podpor, naj jih zahtevajo.

Važna razsodba. Najvišje sodišče na Dunaju je razsodilo, da stranke, ki bi si rade najele kako stanovanje, nimajo zakonite pravice ogledati si je, ako tega ne dovoli prejšnji najemnik, četudi je že odpovedal stanovanje.

Našim pristašem. Kompromisna pogajanja so zaradi nenastitljivosti obeh liberalnih strank padla v vodo. Stem je odprt hud volilni boj. Glede nastavljanja kandidatov naj blagovoljijo naši pristaši javiti svoje želje Slov. kmečki zvezi v Mariboru. Prosimo jih tudi, da že sedaj mislijo na to, da se bodo v vsaki občini dobro pregledali volilni imeniki. Naših pristašev ne sme nihče biti izpuščen. Kdor od nasprotnikov ne spada vanj, ven žnjim!

Ogromne odpovedi hranilnicam. Po nekaterih krajih avstrijsko-ogrsko monarhije so jeli ljudje brez vsakega vzroka v ogromnem številu odpovedovati hranilne vloge hranilnicam. Temu vzrok je bojazen vlagatelj, da bi v slučaju pričetka vojnih dogodkov njih hranilne vloge ne bile varne v hranilnicah, da bi celo država v slučaju vojske v srho nabave denarja segla po hranilnih vlogah. To gibanje so večinoma povzročili in pospeševali sleparji, da bi hranilne knjižnice nakupovali pod vložno vrednostjo ali sploh ribarili v kalnem. Da se zoperstavi temu, je gospod finančni minister dne 19. marca t. l. v državnem zboru podal jasno in dolčno izjavo, da ni nikakega vzroka, da bi se vznemirjali vlagatelji in da so hranilne vloge tudi za slučaj vojske popolnoma varne. Vlagatelji denarja v hranilnicah se živo opomnijo, naj bodo mirni in premišljeni, naj si ne dajo po raztrošenih nesmiselnih vesteh omajati svojega zaupanja gledé polne in brezpogojno trajne varnosti svojih hranilnih vlog in posebno, da pod nikakim pogojem ne prodajajo svojih vložnih knjižnic zasebnikom in celo pod vrednostjo ne. Okrajnemu glavarstvu je takoj ovaditi razširjalce sumnih vesti.

* **Iz šole.** Za nadučitelja na ljudski šoli v Kozjem je nastavljen nadučitelj v Blanci Ivan Krajnik, v Gornjo Ponikvo pride učitelj Antón Nerat v Šošanu. Stalni so postali na ljudski šoli pri St. Lovrencu v Slov. goricah tamošnja učiteljska supletinja Frančiška Bračanič, na ljudski šoli pri St. Vidu pri Ptujju tamošnja začasna učiteljica Ana Bezjak, na ljudski šoli v Vojniku tamošnji začasni učitelj Avgust Drogenig, na ljudski šoli v Laškem (trg) stalna učiteljica v Lehnu Ana Klein.

* **Iz pošte.** Poštna odpraviteljica Štefanija Seitz je imenovana za poštno oficijantino v Podčetrtku. Poštna aspirantinja Leopoldina Wresounig je imenovana za poštno oficijantino v Konjicah. Aspirant Fr. Pein je imenovan za poštne oficijanta v Celju.

* **Promocija.** Dne 13. marca t. l. bil je gosp. Josip Lebar od Sv. Križa pri Ljutomeru na graškem vseučilišču promoviran doktorjem prava.

* **Rodoljubi!** Spominjajte se povsod in pri vsaki priliki S. K. S. Z. za darovi. Naročajte in širite obmejni kolek. Prilepite ga na vsako pošto pošiljatev. Povsod rabite le vžgalice: „V korist obmejnemu Slovincem“, ki so najboljše. Po gostilnah zahtevajte gostilniške računne listake: „Obmejnemu bratom v pomoč“; dobivajo se pri S. K. S. Z. v Mariboru. Zahajajte le v tiste gostilne, kjer so na razpolago naši časniki: Slov. Gospodar, Straža, Naš Dom.

* **V veselih družbah** se spominjajte volilnega sklada „Slovenske kmečke zveze“ za darovi!

* **Ljudske šole.** Poslanci Roškar, Pišek in tovariši so v seji državnega zbora dne 26. marca t. l. predlagali, naj država prispeva za ljudske šole.

* **Kmečki dolgovi.** Dne 26. marca so poslanci Povše, Roškar in tovariši v državnem zboru predlagali, naj vlada predloži zakon za razbremenitev kmečkih posestev.

* **Prodaja kolekovanih knjig.** Vsled razpisa finančnega ministrstva z dne 30. januarja 1909 načeloma ni ovire proti temu, da prodajalci trgovskih in obrtnih knjig predlagajo te knjige v kolekovanje. Za prodajo kolekovanih knjig pa je treba posebnega dovoljenja finančne oblasti. Z razpisom z dne 25. aprila 1850 je finančno ministrstvo pooblastilo finančne deželne oblasti, v lastnem delokrogu podeljevati tako dovoljenje knjigovozom in trgovcem s papirjem.

* **Mladeniški sestanek** v Mariboru v četrtek 25. marca je bil silno lep. Nad 200 vrlah mladeničev iz vseh krajev Spodnjega Štajerja, z znakom slovenskega mladeniča na prsih, je prihitelo ta dan v Maribor, da se tukaj navdušijo in podučijo za nadaljnje svoje delovanje. Shodu je predsedoval mladenič Franc Zebot, ki je navzoče iskreno pozdravil in se jim zahvalil za tako lepo udeležbo. Posebej je še pozdravil zastopnika Zveze telovadnih odsekov brata Jeločnika iz Ljubljane, državnega poslanca dr. Korošca, dva zastopnika akadem. društva „Zarja iz Gradca itd. Prvi se je oglašil k besedi poslanec dr. Korošec, ki je povdarjal, kako ljudi mora vzgojiti Z. S. M. Biti morajo neodvisni, svobodno ljubeči in krepki ljudje. Za dr. Korošcem je povzel besedo g. nadrevizor Pušenjak. Govoril je o kmetijski podružnici kot oni organizaciji, ki štiti koristi kmetijskega stanu in navduševal za pristop k tej prekornisti družbi. Vspodbujal je mladeniče, naj stremijo za tem, da postanejo samostojni. Omenil je, da še na nekaterih krajih na Spod. Štajerskem cvete oderuštvo. Naša mladina se mora poučiti, da se bo izogibala in tudi druge odvržala od takih ljudi. Huda rana našega naroda je razkosavanj posestev. To se mora omejiti. Nato je prešel na največjo panogo 20. stoletja, na zadružništvo. Za njo bi se moral vsak mladenič zanimati. Ima namen, da krepki zavest, da lahko kmečki stan v zvezi z drugimi sotrpini tudi kaj doseže. Zadružništvo varuje kmeta pred škodo in skrbi za to, da postane kmečki stan neodvisen. Velikega pomena je denarno zadružništvo. Ono nam preskrbuje kapital. Zadružništvo je veliko pripomoglo, da je oderuštvo na Spod. Štajerskem že skoro izginilo. Temelj vsakemu zadružništvu so rajtajnovke, zato so se tudi tako hitro razširile po celem Sp. Štajerskem. Za naše zadružništvo moramo pridobiti kolikor mogoče veliko delavcev. Končno je še vabil na obilno udeležbo gospodarskih shodov. Nato je govoril načelnik „Zveze telovadnih odsekov“ g. Jeločnik iz Ljubljane. Navduševal je za ustanovitev telovadne organizacije, ki je najboljše sredstvo, da se zabrani sovražniku izvesti njegov načrt, iztrgati nam našo mladino. Mlaj, ki si ga postavimo, naj bo postavljen na trdna tla verskega prepričanja, naj bo čist in jasen ter nedostopen našim nasprotnikom. Glaven naš namen je, da zbiramo mladino in vzgajamo naraščaj. Z. S. M. naj skrbi, da se še tekom tega leta skliče tehnični tečaj, ki bo podlaga telovadne organizacije. Za g. Jeločnikom je govoril tajnik Z. S. M. g. Jože Šut. Izražal je svoje zadovoljstvo nad tako lepo udeležbo zborovanja, ki ga je imenoval mladeniški parlament. Govoril je o podrobnem delu Z. S. M. Lansko leto je priredila veliko shodov, istotako jih namerava prirediti tudi letos. Sklenilo se je, da se bo leto vršilo 13 večjih mladeniških shodov, katerih število pa se še lahko po potrebi zviša. Predsednik je na to otvoril debato. K besedi se je oglašil državni poslanec dr. Korošec, ki je priporočal, da naj se povsod v društvi ustanove obrambni odseki. Ti odseki naj bodo šola za narodnostni boj na Sp. Štajerskem in naj zanesejo zanimanje za ta boj med ljudstvo. Dr. Korošec je zagotovil, da bo

S. K. S. Z. šla v vsakem oziru na roko, da se oresniči tehnični tečaj. Opozarjal je tudi mladeniče na zadružno šolo v Ljubljani in priporočal, naj jo obiskujejo. G. Jerič je pozdravil navzoče v imenu mariborskega telovadnega odseka in podal načrte, kako izvesti telovadno organizacijo. Gosp. akademik Kramberger je razpravljal slovensko vseučiliško vprašanje. Govorili so še mnogi mladeniči iz raznih krajev, na kar je predsednik ta res lep shod zaključil. Shod bo gotovo ostal vsem udeležencem v trajnem spominu.

* **V Rim!** Te dni je preč. kn.-šk. konzistorij razposlal sledečo okrožnico: Na visoki praznik Vnebohoda Kristušovega bodo naš sveti oče papež Pij X. našega avstrijskega rojaka, blaženega Klementa Marijo Hofbauer slovesno prišteli svetnikom. V počeščenje novega svetnika in svetemu očetu v zahvalo je nadbratovščina sv. nadangelja Mihaela na Dunaju sklenila dne 14. maja 1909 odposlati poseben romarski vlak z Dunaja v Rim. Razposlala je te dni po vsem cesarstvu svojih vabil, da bi iz vseh kronovin privabila vdeležencev k tej izvanredni svečanosti. S tem pismom se vabijo na božjo pot v Rim vsi verniki lav. škofije, kakor tudi njih častiti dušni pastirji, katerim bi bilo mogoče se tega redkega praznika vdeležiti. Oglase sprejema do 10. aprila t. l. nadbratovščina sv. Mihaela na Dunaju I., Singerstrasse 18. Cene so za vožnjo z Dunaja v Rim in nazaj s popolno oskrbo vred: za popotnike I. razreda 430 K, za popotnike II. razreda 290 K, za popotnike III. razreda 210 K.

* **Nemško uradovanje** c. kr. finančnih uradov vidi se posebno pri tobačnih knjižicah. Slovenski trafikantji, vzdranjite se vendar in zahtevajte s prihodnjim letom, da se vam izključno samoslovenske, ali pa vsaj dvojezične tobačne knjižice izročijo. To naj bo svarilo in kazalo za c. kr. ravateljstvo finančne straže v Mariboru, da se pravčasno že zdaj z dotičnimi tiskovinami preskrbe. Mi ne odnehamo nič več, ker kdor ni z nami, je proti nam in priti mora brezobziren boj.

* **Poglavje o narodnosti.** Naša liberalna inteligenca je narodna, to je nepobitna resnica. O tem se tudi vedno lahko prepričaš. Posebno vam dokazuje narodnost te inteligence nemška govornica, ki jim je običajna in ki jo vedno lahko slišiš na ulicah iz ust raznih velenarodnjakov in narodnjakinj. Da je naša inteligenca narodna, je dokaz tudi to, da pridno poseča nemške kavarne. Še pred nedavnim časom je nekdo videl priti dva imenitna gospoda Narodne stranke iz neke nemške mariborske kavarne. Lepo izvajanje gesla „Svoji k svojim“. Pa ne samo po mestih, ampak tudi po deželi se najdejo taki narodnjaki. Liberalni učitelji se večkrat udeležajo, če kak g. župnik ali kaplan na nemški dopis nemško odgovori, kar je pa zelo redko, sami pa v dvojezične šolske tednice in druge knjige pišejo samo-nemško, kakor se to godi nekje na Dravskem polju. Liberalci hočejo ljudstvo učiti narodnosti, zavežnosti, katere pa sami nimajo. Priporočali bi tem ljudem, da se pridružijo našim mladeniškim zvezam in izobraževalnim društvom, kjer se lahko od naših mladeničev in deklet uče narodne zavežnosti in gesla „Svoji k svojim!“

Mariborski okraj.

m **Umrla** je v Mariboru dne 30. marca odvetnikova vdova gospa Josipina Serneč v 72. letu starosti. N. p. v m.!

m **Mariborski telovadni odsek** S. K. S. Z. je imel v četrtek, dne 25. marca svoj občni zbor. Novi odbor se je tako-le sestavil: Leskovar, predsednik; Rakovič, podpredsednik; Jerič, tajnik in načelnik; Šut, blagajnik; Jamnik, odbornik. Revizijo odseka je izvršil brat Jeločnik iz Ljubljane.

m **Selec—Sv. Ropert** v Slov. gor. Liberalna podlost. Učenci tistih, ki bi bili radi visokošolci, pa jim ni šlo, pa jim ne gre, so na delu. Nekateri gospodje iz Sv. Lenarta in zgoraj imenovani visokošolci so se pred letom s posebno vnemo lotili Slovenske kmečke zveze. V ta namen so ponujali — vsiljevali — različne liberalne liste — da celo skrivaj na kljuko hišnih durí obešali: tudi nalašč so se začeli pripraviti o takih vprašanjih, da je končno moral eden rabiti razaljivo besedo, ki se je morala — seveda nevedoma — preklicati le s tem pogojem — da naroči „Narodni List.“ Če nekdo, ki krade, najde svojega tovariša, kako ne bi liberalci našli svojega sotrudnika? Par jih je šlo za njimi. Učenci tist omenjenih pa so hoteli biti pametnejši, modrejši! „Jajce več, kot puta ve!“ Ko so videli, da po naučenem kopitu ne gre, pa so ti za hrbotom začeli odpevovati „Slov. Gosp.“ v imenu naročnikov. Lumparija, ki je je zmoten le nasprotnik najnižje vrste. To se je zgodilo meni! Blizu 2 meseca ne dobim „Slov. Gospodarja.“ Naša hiša, preden sem bil jaz nje gospodar, je bila naročena že na prvo številko „Novic“ in ko so te prenehale, že tudi na prvo številko „Slov. Gospodarja“, in mora ostati, dokler bom jaz živ in moji otroci moje-ga misljenja, kakor tudi v resnici upam. Gospod urednik, upam, da mi odslej ne boste pridržali nam priljubljenega „Slov. Gospodarja“ in zagotovite se mojega vednega prijateljstva do njega. Z., kmet.

m **St. IIj** v Slov. gor. Mladeniška zveza je priredila zadnje nedeljno poučeno shod v čitalniških prostorih. Mariborski član naše mladeniške zveze je razvil v kratkem zgodovino našega naroda, katere bi se

naj vsak zaveden mladenič pridno učil. Govorili so še tovariši Šiška, Rozman in Zebot. Shod je vodil predsednik Mladeniške zveze, tovariš Hamer. Na prihodnjem shodu se bo razpravljalo o nekem važnem gospodarskem vprašanju in že sedaj na ta shod opozarjamo, da se ga vsi v največjem številu udeležijo. Mi gremo naprej, mi mladi!

m **Malna.** V ponedeljek dne 22. sušca so se tu vršile občinske volitve. Udeležba je bila jako živahna. Sploh je opazovati, da se občinskih volitev po novi postavi ljudstvo povsod številneje udeležuje, kot prej. Vsi odborniki so naši in so bili v prvem in drugem razredu voljeni enoglasno, v tretjem je bilo razcepljenih osem glasov. Prihodnji župan bo zopet zastavonoša Kmečke zveze poslanec Roškar. Par Japoncev je sicer hotelo delati zgago, toda Rusi so jih krepko započili v beg. Druge nesreče ni bilo.

m **Selnica** ob Dravi. Načelstvo Hranilnice in posojilnice v Selnici ob Dravi naznanja slovenski javnosti s tužnim srcem, da je nemila smrt dne 29. t. m. pokosila njenega prvega načelnika g. Ivana Krelj. Širji javnosti sicer nepoznan, a v svojem delokrogu je bil mož-značaj, kakor bi si v Selnici in povsod smeli želeli. Pa neizprosna sušica je zasadila svoj zob v to krepko slovensko drevo in je gločala na njem celo zimo, dokler ga ni uničila. V božjo voljo udan je čakal svoje smrti in na predvečer svoje smrti še mi je dejal: „Ne bojim se smrti, le to me boli, da moram umreti tako mlajl. Kaj je to 34 let? Človek bi še lahko toliko dobrega storil.“ Bodi mu zemljica lahka! V slovenskem kmečkem stanu pa naj iz korenine njegovoga vzglada vzkljije mladika enakega značaja!

m **Sv. Martin** pod Vurbergom. Malo se sliši od nas. Ker se naši sosede prek Drave, Janževčani, tako probujajo, posebno, ker si želijo železnice itd., si že mora še tako miren Martinčan misliti, kaj bo z nami. Nas veže samo okrajna cesta z Mariborom in na sredi ceste imamo slavni brod, kateri navadno počiva, ker mu manjka vode. Lansko jesen smo morali celo jesen in še v zimi čez Sv. Marjeto v Maribor. S tem pa se potrosi veliko časa in denarja. Ako zdravnika potrebujemo, se tudi žalibog branimo, samo zaradi stroškov. Primorani smo torej, si pomagati z raznimi mazači. Tudi poljskih pridelkov radi broda ne moremo lahko spraviti na trg. Od Sp. Dupleka do broda imamo tako cesto, da se moraš sezuti in hlače lepo do kolen podsuhati, drugače se ti lahko pripeti, da škornje v blatu pustiš. Da živina na taki cesti mnogo trpi, nam ni treba posebej omenjati; in to se godi vse na okrajni cesti, za katere moramo plačevati doklade, da se po drugih cestah lahko bogataši v avtomobilih vozijo, ti mali kmetič pa bodi zadovoljen, da smeš do kolen po blatu gaziti in živino trpinčiti in povrh mastne doklade plačevati. Upamo, da se bodo merodajne osebe pobrigale za to, da dobimo boljše ceste in boljše moste.

m **Sv. Marjeta** na Drav. polju. Podpisani občinski odbor Sv. Marjete na Drav. polju z vso odločnostjo obsoja ostudne napade in nesramna zavijanja, s katerimi je hotel gospod Ahič našemu tako priljubljenemu in velezaslužnemu gospodu kaplanu vzeti ugled, in prosi č. gospoda kaplana Davorina Agrež, da naj se nikar na to ne ozirajo. V imenu vse občine odobravamo in hvaležno upoštevamo njihovo neutrudno delovanje, bodisi na prižnici, v spovednici, v šoli in pri petju na koru, pri izobraževalnem društvu itd. Bog jih še dolgo let pusti med nami. — A. Kirbiš, župan; Jožef Ekrad, Jurij Gojčič, svetovalec; Anton Kukovič, Franc Sagadin, Johan Pesek, Simon Klasinc, Matevž Tolčič, odborniki.

m **Slov. Bistrica.** O eksploziji pri Stigerju smo dobili natančnejše poročilo, ki ga objavimo. V torek, dne 24. sušca ob pol 7. uri zvečer se je v mestu Slov. Bistrica pri trgovcu Stigerju vnel smodnik in bencin. Zemlja se je potresla, šipe so padle iz oken, opeka letela na tla, ljudje bežali iz hiš ter se vprašali z velikim strahom, ali so že Srbi tukaj. Kar zagledajo plamen iz Stigerjevega dvorišča, Raztrgalo je enega vajenca, kateri je bojda razdeljeval smodnik v majhne množine za prodajo za Veliko noč. Vajenčevo roko so našli na dvorišču, truplo je najbrž pokopano pod zasipom. Podrli so se namreč živinski hlevi, da so pokopali nekaj živine. Dva erarična konja sta bila pri priči ubita, drugo žival so rešili iz razvalin ognjegasci in vojaki.

Ptujski okraj.

p **Ptuj.** Naš župan Ornič pač hoče na vsak način biti veleugleden mož na slovenskem Štajerju. Omislil si je namreč, ali on, ali njegov pristaši, da ga naj imenuje vsaka občina v ptujskem okraju za — častnega občana. Seveda je večina zavežanih občin to iskreno željo odklonila. Čast jim! Nekatero občino, oziroma občinski predstojniki so šli na limanice, čeprav nimajo vinarja koristi od omenjenega moža. Dotične občine vam bomo, gospod urednik, v prihodnjih številkah naznanili. Za podpis občin agitira nek uradnik Hartmann na c. kr. okrajnem glavarstvu v Ptujju. Vprašamo slavno c. kr. okrajno glavarstvo v Ptujju, ima li svoje gospode uradnike zato nastavljene, da take stvari uganjajo?

p **Ptuj-Mestni vrh.** Podam se zadnje dni minolega tedna v veliko slovensko občino Mestni vrh, da po dolgotrajni zimi občudujem spomladansko naravo v naših lepih vinogradih, njivah itd. Pri izstopu iz

mesta, ob vznožju imenovane občine in nje okolice, pozdravlja me brezštevno samonemških letakov s sledečim napisom: „Buschenschank Pauko nebst Hutter in Stadtberg.“ Ker pa nemški ne razumem, odkorakal sem dalje na glavni cesti v gostilno gospodarja Krefl in Vilčjak, kjer sem se pri dobri postrežbi z jedili in pristno vinsko kapljico okrepčan prav domače počutil. Našim cenjenim izletnikom skoz Mestni vrh priporočam ti dve slovenski gostilni. — Rojak.

p Sv. Florijan ob Boču. Nek človek iz Rogaske Slatine, po imenu Johann Vidgaj, po poklicu krojač, meni osebno neznana velikost, me poziva v Štajercu, češ, da se naj opravičim, kako da se drzno njemu učence odjedati s tem, da trosim okrog neresnične reči o njem, tako n. pr., da on ne dopušča svojim učencem po nedeljah obiskovati službe božje. Na to notico v ptujskem kljukcu odgovarjam sledeče: Ni mi znano, smejo li njegovi učenci ob nedeljah v cerkev ali ne. Cesar pa ne vem, tega tudi nikjer ne trdim. Ako mi g. Vidgaj dokaže, da sem kjerkoli ali proti komur koli to zatrjeval, izplačam mu 500 kron, katere si naj brž ko mogoče zasluži, saj en gospod že menda težko čaka na nje. Kar sem res govoril o njem, to sem govoril med dvema resnicoljubnima možakoma in to ni bilo obrekovanje, ampak gola resnica. In še to pripomnim: Če me bo v prihodnjem še kak pošten krščanski oče vprašal za svet, ali naj da svojega sinčka Vidgaju v uk ali raji kam drugam, bom mu zopet odgovoril tako kakor zadnjič našemu vrlému županu, ki je itak že seboj prinesel pomisleke, češ, slišal sem, da ta človek (Vidgaj namreč) nima baje prave vere. Sicer si pa štejem v ne majhno srečo, ako mi ni treba nič slišati, nič govoriti in nikakih potov storiti za ali proti Vidgaju, krojaču na Slatini. — D. Rožkar, župnik.

p Sv. Rok ob Sotli. II. gospodarsko-poučni shod pri Sv. Roku je lepo uspel. Eđini predmet tokrat bila je „vzgoja sadnega drevesa“, ko je že bilo presajeno na svoj prostor. Kakor mlad človek, potrebuje tudi mlado drevo skrbne vzgoje, da je svoje dni res za kaj. Pa tudi pri starem drevesu je treba še vednega popraviljanja, da prerano ne upeša. Udeležilo se je shoda nad 150 ljudi. Najprej je bilo predavanje ob 2. uri popoldne v dvorani posojilnice, potem pa do večera trajajoče vaje v sadonosnikih na južni strani pod Sv. Rokom. Prvotkrat menda pri nas se je tokrat razkazovala umna poraba za stara sadna drevesa toli potrebnega „strugača“. Prednašal in razkazoval je deželni potovalni učitelj g. Al. Pirstinger iz Gornje Radgone. Hvala mu! — Sklenili smo marsikaj koristnega tudi za prihodnost. Pripravljajo se velezanimivi III. gospodarsko-poučni shod tukaj.

Ljutomerski okraj.

1 St. Jurij ob Ščavnici. V občini Galušk so se vršile dne 22. sušca občinske volitve: V 3. razredu so izvoljeni: Meznarič Martin, Janez Šijanec, Tišler Anton in Alojz Repič. V 2. razredu: Alojz Gregorec, Martin Knez, Vincenc Šek in Franc Herga. V 1. razredu: Anton Rožkar, Anton Lovrec, Mat. Tišlar, Ivan Krajnc. Vsi so narodni možje.

1 Gornja Radgona. Dne 25. marca imeli so voditelji nove slogaške stranke shod v Gornji Radgoni, pa ne za vse, ampak le izvoljeni in pismeno povabljeni so imeli tiostop. Ujskok, radenski Zemljč, pozdravi navzoče, ki jih je bilo, mimogrede omenjeno, vseh skupaj le kakih 40, pravih volilcev pa k večjemu 25 in še ti večinoma pristaši „Kmečke zveze“. — Nato se voli za predsednika shodu N. Breznik od Sv. Jurja. — Poslanec dr. Jurtela poroča o ciljih nove Plojeve stranke. Začne z novo volilno reformo; ni mogoče izvojevati za Slovence zadovoljne volilne reforme; želi boljših, delavnejših, zmogljivejših deželnih poslancev, a kakor kaže, pravi, ni mogoče, ker je vsakoršen kompromis bil od „K. Z.“ 24. t. m. v Mariboru odklonjen. Rožkar in Terglav sta že v Gradcu bila proti vsakemu kompromisu. Če ne bodo, pravi, vsi Slovenci složno postopali pri volitvah, pride Celje in Trbovlje gotovo v socialdemokratske roke. Prizna, da ima Kmečka zveza večino in upanje na zmago. Se huđuje nad nastopanjem nekaterih gospodov okoli Kmečke zveze, ki, kakor pravi, tako oblastno o nas (Plojevcih) sodijo, da je vse to le strankarska strast. Vsi naj bi delali, kakor pravi, po slogaškem, edino pravem programu. Želi prav posebno, naj bi napadi na njegovo stranko v časnikih izostali. — Dr. Ploj se je v svojem poročilu o notranjem in zunanem političnem položaju dotaknil tudi za njega jako kođljivega vprašanja, zakaj da ni vstopil v slovensko zvezo, pa pravi, da o tem rajši ne mara govoriti. Obljublja, da hoče združen z drugimi (liberalnimi?) poslanci vse mogoče storiti za ljudstvo. Tudi Ploj se boji, če v resnici ne bo prišlo do kompromisa, ki je ravno za deželni zbor najbolj potreben. — Dr. Rozina pa zavrača pred vsem trditve, da hrepeni po deželnozborskem mandatu, prepušča, kakor pravi, to ljudem, ki niso popolnoma zdravi v glavi. Da pa se bo od tistega, ki bo kak mandat prevzel, zahtevala zmožnost, odgovornost in poštivost. Nato kvasi nekaj o starostnem zavarovanju, da bo treba poslanecem marsikatero točko dotične predloge temeljito spreminiti ter predvsem skrbeti za to, da se vplačevanje kmetu zmanjša in rajši zviša tistim stanovom, ki lažje plačujejo nego kmet. — J. Škrlec predlaga izvolitev posebnega odbora za volilno agitacijo, kateri

predlog pa se vsled odločnega protinastopa našega dičnega g. J. Pelca črta, češ, da nikakor ni na mestu, da bi tako malo število volilcev, kakor jih je danes tukaj zbrani, delalo skiepe, ki bi bili ljudski volji znabiti nasprotni. — Počastil je slogaške poslance tudi dobro znani ljutomerski advokat dr. Grobman s svojo navzočnostjo pri snodu ter prignal seboj še več somišljenikov iz Ljutomera, med drugimi tudi svojega oprodo, nekega Severa, ki se je posebno odlikoval s svojimi duhovitimi medkici, v katerih je napadal Kmečko zvezo. — Da tudi Grobman z napadi na Kmečko zvezo in njene poslance ni varčeval, je samoobsebi umevno. Tako je ta ljutomerski prijatelj Südmarke n. pr. imenoval poslance „K. Z.“ „kimovce“, ki jim je le za to, da dobijo svoje dijete, a za kmeta pa nič, da imajo globoke žepe itd. Nekega uglednega moža pa je krstil z ironičnim imenom „zvezar“. To je torej tista, od Plojevcev toliko hvalisana sloga. Skandal to za akademično izobraženega človeka! To je tisto bratoljubno slogaštvo, ki se trudi zanesti edino-le razdor v vrste slovenskih krščanskih kmetov. Polovičarstvo in slepomišljenje, ki se je porodilo iz sovraštva in sebičnih ozirov. — Da pa početje teh, iz Ljutomera došlih Plojevcev ni ostalo brez odpora, poskrbel je eden naših mož, ki je ostro in odločno grajal napade prej omenjenih kričačev. In sedaj so zopet pokazali naši nasprotniki svoj značaj; kajti komaj je Grobman slišal, da bi mu bilo treba nastopiti in javno opravičiti svoje neosnovane napade, tedaj pa hitro suknuje in klobuk v roke in odkuril jo je s svojimi zvestimi. — Seveda si je dr. Ploj prizadeval naše ogorčene kmete pomiriti, a došli so vsi od shoda s trdnim prepričanjem v srečo, da Plojeva stranka dela le razdor, sovraštvo in zgago ter da edino le Kmečka zveza dela odkrito in kmetu v korist. Vsled tega slišala se je tudi iz ust skoraj vseh kmetov ob koncu shoda želja: naj bi poslanci Kmečke zveze v najkrajšem času priredili v našem okraju shod, kajti, kakor so govorili, le tam najdejo odkritosrčne prijatelje, pravo zaslombo in pomoč, nikdar pa ne pri Plojevi laži-stranki.

1 Veržej. Mladeniške vrste se krčijo! Neusmiljena smrt nam je namreč pobrala iz naše srede mladeniča Ivana Galunder, ki je že skoraj eno leto belehal na sušici ali jetiki. Pokojni je do konca vdan v voljo božjo prenašal bolesti in previden s svetimi zakramenti za umirajoče umrl v četrtek zvečer. Umrl je bil dolgoletni ud bralnega in pevskega društva, ud domačih c. kr. strelcev v Veržeju. Kako priljubljen je bil rajni, nam priča množica ljudstva, domačih strelci in njegovi tovariši pevci, ki so mu ob tistem grobu zapeli za slovo žalostno nagrobnico. Mi pa še mu ključemo: Bodi ti zemljica lahka!

Konjiški okraj.

k Sv. Kunigunda na Pohorju. Zgodaj zima in pozno pomlad, to je bidek udarec za kmeta, posebno letos, ko je pomanjkanje krme tako občutno. Tukajšnja občina je prav hvaležna, ker je podpora krma še precej izdala, brez podpore bi bila beda še hujša. Hvala torej našemu izvrstnemu poslancu gospodu Pišek, da je vsaj toliko izposloval. Brez prizadevanja in truda poslancev Kmečke zveze bi podpora krme še toliko ali pa nič ne bilo. Da pa podpora vsem ne zadostuje in se tudi veliko ugovarja, to je pač že tako navadno. Sosedno občino se je pri prvi razdelitvi prezrlo, to vsled tega, ker so bile merodajne oblasti obveščene, da v občini Padeškirh ni suša škodovala. — V nedeljo dne 4. aprila t. l., ob 3. uri popoldne, bo v tukajšnji bralni sobi sestanek Kmečke zveze in volilni shod za volitve v deželni zbor. Somišljeniki S. K. Z., kakor vsi volilci ste najprijazneje povabljeni.

Grozen čin umobolnega se je dogodil, kakor nam poročajo iz Koblja na Pohorju, dne 24. marca okoli devete ure zvečer: 30 letni sin Marko Hojnik je že večkrat bolehal na umu. Omenjenega dne se mu je pa zopet zmrčil um in zvečer, ko so drugi zaspali, je on vstal, vzel nož ter zabodel ž njim na peči ležečo rejenko, desetletno Marijo Hribernik. Zadal ji je tri rane v oprsje, eno pa v trebuh, tako da so čreva izstopila. Dekle je bilo takoj mrtvo. Hojnik je na to pobegnil. Neumevno je da niso bolj pazili nanj, ker je že poprej grozil starišem, da jih bo zaklal in zaradi tega si oče ni upal v hišo ležati, ampak je hodil spat v hlev. Grozil je tudi, da bo hišo užgal.

Celjski okraj.

Dvoboj Celjanov. Župan dr. pl. Jabornegg in meščanski učitelj Aistrich sta imela v torek ali sredo pred Jožefovim v Gradcu dvoboj. Za zdravnika sta si vzela seboj dr. Goliča in dr. Jesenka, ki sta nastavljena v celjski bolnišnici. Bolnike torej pustita brez zdravniške pomoči v Celju, da gresta v Gradec celit ran dveh pretepačev. Ali sta zato od dežele plačana? Župan Jabornegg bo bojda radi tega pretepa zasledovan od državnega pravdnikstva, ker tuđi on da zapreti v Celju fante, ki se pretepaajo. Solska oblast menda učitelja Aistricha tuđi ne bo pohvalila, da daje učencem tak vzgled pretepanja.

c Rečica ob Savinji. Tukaj se je osnoval posebni odbor za pravi blagor vnetih mož, za pripravo nove, lepe brizgalnice. Že dolgo časa ta misel in sedaj se je vendarle uresničila. Geslo naše požar-

ne brambe je bilo vedno: „Bliznjemu pomoč!“ Naša požarna bramba se je skazala pri vsakem požaru, ki smo jih imeli v zadnjih 4 letih celih 19, zelo marljivo in delavno. Tudi društvena bramba nadkriljuje vse bližnje svoje tudi marjive sestrice. Samo v 1 letu, (1906.), pripravil se je novi vpz za moštvo in krasna zastava, katera bo vedno pričala o njeni marljivosti. Dne 12. avgusta 1909 vršila se je velika ljudska slavnost povodom blagoslovljenja zastave in voza. Dobilo se je dovoljenje za sv. mašo zunaj na prostem, pod milim nebom, nato vršiča se veselica, ki se je je udeležilo več tisoč ljudi, je oddala pristopnine nad 800 kron. — Društvo take živiljske sile mora pa tudi v vsakem oziru napredovati. Zato smo si še nabavili parno brizgalnico. Prispevki za nove stroške se že pobirajo; naprosila se bo tukajšnja trška občina Rečica, okrajni zastop Gornjigrad in tudi marsikateri zasebnik se bo izkazal. Tudi deželni odbor menda ne bo pozabil kaj prispevati. Javna in odkritosrčna zahvala pa gre tukajšnji rečiški posojilnici, ki je pri zadnjem, dne 28. svečana vršičem se ob enem zboru dovolila za brizgalnico brezobrestno posojilo. Vsem, ki bodo k temu podjetju pripomogli z denarjem ali kakorkoli, naj velja rek: Kar storiš za narod, ostane vselej.

1z Luč. Nek liberalcev v „Nar. Dnevniku“ mah pa gospodu svetniku Grebencu, češ, da predolgo ni odredil, da bi se nek mrlič pokopal ali pa razlelesil. Ta dopis že zaradi poštinih razmer ni mogel biti pisan v Lučah, ker tako hitro ne pride od nas pismo v Celje, pa tudi nikdo ni imel povoda k temu. Saj vemo, kako dolgo se je čakalo na obdukcijo liansko leto v Solčavi, ko je bil Keppa pri komisiji. Ta dopis so poslali znani liberalni hujskači iz Gornjegrada, pa so nevede po svojem lastnem pristašu mahnili, namreč po dr. Sernecu, ki je bil podpisan na uradnih listinah. Naj se dr. Sernece zahvali pri svojih prijateljskih.

c St. Jurij ob juž. žel. Nov način pomnožitve glasov pri obč. volitvah trga Sv. Jurij so znašli naši liberalci, na katero iznajdba so lahko ponosni, najboljše, da si vzamejo na njo patent. Da tudi drugje lahko občudujejo ljudje to iznajdbo naših liberalcev, zato jo navedemo njim v čast in slavo. V volilni imenik je bil vpisan neki Karl Beuc kot obrtnik pri R. D., kateri je že pred enim letom umrl. Na dan volitve pa pride g. R. D. volit za rajnega Karla Beuc; seveda se mu je takoj ugovarjalo, da to ne gre, da bi se za mrtvega glasovalo, a on pravi, da je to postavno, da se pod postavo ne sme iti itd. — Seveda ga je moral tuđi gospod okr. komisar poročiti, da takšen način glasovanja ni dovoljen, na kar ni bil pripuščen k volitvi. Zdaj pa še naj kdo reče, da niso naši liberalci napredni; morda pri prihodnjih volitvah naprosijo č. g. župnika za mrtvoško knjigo, da se tam zberejo toliko volilcev, kolikor jim jih manjka, da potem zmagajo. Čestitamo našim liberalcem k taki naprednosti. Prihodnjim pa povemo, kako so liberalci glasovnice delili, in koliko sitnosti so delali pristaši Kmečke zveze gosp. F. Kartinu.

c St. Jurij ob juž. žel. Kakor je že „Slov. Gospodar“ poročal, so tukaj pri občinskih volitvah trga Sv. Jurij pristaši „K. Z.“ naskočili 2. razred in tuđi zmagali. Volilni boj je bil vroč. Naši pristaši so agitirali s poštenimi sredstvi, kako so pa nasprotniki agitirali, bomo še govorili. Sliši se, da je dobil eden za to, da bi z njimi volil, 2 kroni, drugi je dobil za pot iz Celja 2 kroni, nekemu manjšemu kmetu je pa nekdo iz trga neki obljubil, če z njimi voli, da mu pride pol dneva zastoj orat. Naši pristaši niso rabili takih sredstev, pa so vendarle zmagali, kar pa ni ljubo našim nasprotnikom. Liberalci so vložili rekurz proti volitvam, ker drugič upajo na zmago. Da upajo na zmago, nam pa kaže tudi to, da že imajo sestavljeno za II. razred listo kandidatov, pa zdaj so postavili razun enega samo naše odbornike, ki so bili sedaj od nas izvoljeni. Ni res, radi bi na vsak način imeli večino — pa ne bo šlo, za to bodo že poskrbeli pristaši S. K. Z. Jožetu Drofenik pa priporočamo, da si nabavi takoj nove čevlje z močnimi podplati za agitacijo pri prihodnjih volitvah. Prej bodo čevlji strgani, kakor da bodo Jože pripomogel do zmage liberalcem.

c Zibika. Pri nas je 14. marca imelo K. s. izobraževalno društvo svoj občni zbor. Predsednik Smole je otvoril zbor, domači župnik je poročal o delovanju društva. Knjig se je prebralo blizu 300. Udov je bilo 70. Dva mladeniča in dve deklici sta nastopili z deklamacijami. Župnik Gomilšek je priporočal, kako naj udje gojijo ljubezen do vere in do domovine, do lastne grude, do samega sebe. Vehovar Ana od deklishe zveze petrške je bodrila mlade Zibičanke za deklishe zveze. Bilo je kaj lepo zborovanje, obiskano mnogoštevilno, katerega sad se pokaže prav gotovo v živahnem delovanju društva v tem letu. Na delo torej!

c Zibika. V nedeljo, dne 28. t. m. bil je tukaj pokopan Matevž Ferme, star še le 50 let. Pogreba se je udeležilo mnogo ljudstva. Bil je poljojni vzgleden gospodar, skrben oče in skoz 6 let tuđi župan. Ob času državnozbornskih volitev stal je ob strani „neodvisnih“, pa kmalu je sprevidel, da so bile to le prazne sanje. Zapušča plakajočo ženo in 8 nepre-skrbljenih otrok. Blag mu spomin!

c Skofja vas. Grozna nesreča se je zgodila dne 27. m. m. v umetnem mlinu gospoda Majdiča v Skofji vasi. Dolgoletnemu delavcu Francu Jeler je prinesla njegova 15 letna hčerka kosilo v mlin. Pa

očetovem kosilu se hčerka vrača po stopnicah. Tukaj pa jo zgrabi strojni jermen za krilo in jo potegne seboj. Na hčerkino kričanje prileti oče, ki mu pa ni bilo več mogoče rešiti hčerke. Hitel je zapirat vodo, a ko pride nazaj, nudi se mu strašen prizor. Dekletu je stroj odtrgal obe nogi nad členkom čez piščal, to je, kolikor je bilo obutega, in zraven polomil še več reber. Marija Jeler je prejela še sv. poslednje olje in potem so jo odpeljali v celjsko bolnišnico. Marija Jeler je bila tiha in pridna deklica in pri vseh vaščanih priljubljena.

c Iz okolice mozirske. Letošnja zimo nam je napravil zajec pri mladih sadnih drevesih velikansko škodo. Kdor je lansko jesen ovil drevesa s slamo, mu ni nič koristilo, ker je bilo snega po nekaterih krajih naše občine nad 1 meter visoko. Kjer so bili pa zameti, tam je pa že bil sploh vsak trud zastoj. Ograje okoli sadnih vrtoč so bile s snegom zametane, da je zajec kar preskočil v vrt, in mesaril mlada drevesa kakor volk ovce. Zunaj vrta vsajena drevesa po sadonosnikih je tudi tako poškodoval, da se jih bo strašno dosti posušilo. Ker pa moramo davkoplačevalci plačevati od sadonosnikov največji zemljiški davki, pa tudi želimo od naših deželnih poslancev, da delujejo z vso silo, da se ta lovski zakon predrugači, da ne bo kar lovcem za veselje, nam kmetom pa za žalost in škodo. Gospodje naj se le veselijo, toda s tem, kar ni kmetom v kvar, kakor n. pr. ta lovska postava. Zajec dela veliko škodo vsako poletje pri mladonasajenem zelju, pajsi itd. — Drugi tat pa je lisica, katera napravi tuči dosti škode pri naši domači perutnini. Vprašam vas, g. najemnike lova, ali moramo tudi našo perutnino v slamo povijati in pa z apnom in kravjetkom mazati, da jih bo lisica pustila pri miru? — Tretji sovražnik in škodljivec je pa jazbec; ta žre v jeseni hruške, krompir, največ škodo pa napravi pri turšici, ki začne zoriti. Ta požeruh lomi cele noči turšena stebila in žre turšico. Če pa gre kak kmet k najemniku lova, da bi mu nekaj škode povrnili, mu pa zasmehljivo odgovori: ti vjemi žival, katera ti škodo dela, jaz mu bom pa zobe popipal. Kadar je pa čas lova, pa lovci streljajo kmetom pse in mačke, ki so nam v korist ne pa v škodo. Lovski psi pa nam delajo škodo na polju, letajo po prosu in po ajdi, žrejo zrelo grozdje itd. Ta lovska postava, ki je sedaj, naj gre rakom živžgat. — Torej kmetje, kličem vas pod zastavo K. Z.; ko bomo enkrat dobro organizirani, bomo tudi lahko več kaj dosegli. — Kmet iz okolice.

c Zgornja savinjska dolina. Ker hvalite vzorne gospodarstvo slav. odbora gornjegrajskega, naj še ta dopis malo pripomore, posebno kar se tiče gradbe pešče Ljubno—Solčava. Dopisnik v „Narodnem Dnevniku“ hoče stvar nekaj komentirati, a ne bo šlo Jaka. Je pokošeno, pa ne pristriženo. Gospodarstvo se je grajalo, pa nič druga. — Ko se je začela cesta Ljubno—Luče graditi, so mejši ceste odstopili potrebni prostor v razširjatev proti dogovornjeni ceni. Obljubil je odbor ceno prej ko slej poravnati; tekli so tedni, meseci in tudi že več kot eno leto je preteklo, pa po svitlih kronah se toži gospodarjem v Gornjemgradu, zato jih ne dajo iz rok. Slednjič se je posestnikom plačilo obljubilo po kolavdanci. Kolavdacija pa se še do zdaj ni vršila ter tudi ni znano, kdaj se bo. Zakaj se že lansko leto ni vršila? Mogoče, da je šampanjca zmanjkalo, ali so furjani zboleli in kočije potrte, ka-li? Vse druge strške, katere so gospodje izdali za obed, šampanje, kočije i. t. d., so si gospodje takoj izplačali, ker so blizu korita, čem reči blizu blagajne, Gorjanc pa naj čaka. Nikakor si pa ne moremo pustiti predbacivati, da se je radi Solčanov ali Lučanov gradila cesta, ravno tako, kakor iz Gornjegrada po Zadržetju ne za Bočane ali Šmarčane, ampak za občni promet, in tisti koristi več Gornjegrajčanom nego Gorjancem. Da bi pa kateri član prišel pogledat cesto od Luč do Solčave zdaj, mu še v glavo ne pride; vozna pošta že od 1. sušca ne more dalje nego do Luč. Je pač mrzlo in izletniki se raje grejejo pri topli peči. Doklade, in še tako visoke, pa naj le pridno plačujemo za občni blagor. Če bo tako gospodarstvo napredovalo, gospodje ne bodo več srkali šampanjca, zmanjkalo vam bo še bizeljanca, na stroške davkoplačevalcev. — Cesto na Ljubnem od Čespljevca pa naprej tri streljaje pa delajo menda zdaj na Dunaju? Kakšna le bo?

c Iz Bočne. Naša pošta. Pri nas imamo kljub temu, da je poštni promet primerno velik, še vedno samo pisemsko oddajo. Se li nam ne goči krivica, ko dobivamo pošto en dan poslej kakor bi jo lahko dobili? Se celo postiljon se nam smeje, ko pelje mimo nas našo pošto, misleč, bodite potolaženi Bočani, kar je vašega, dobite pa jutri, ko se malo še prej pogreje v Gornjemgradu. Kdo bi se ne ozlovoljil pri takšnih „umetnih“ uredbah c. kr. pošte? Koliko med drugimi pride nujnih uradnih kakor privatnih pisem cel dan pozneje, kakor bi moralo priti. Kolikokrat se primeri, da dobi naslovnik vabilo na pogreb prijatelja oziroma sorodnika, ko že rajnega krije hladna zemlja. Koliko imamo neprilik in gmotne škode radi nepozne dobave objavnih in prejemnih listov od železniške postaje. Tudi časopise bi rajši imeli dan po prej. Ni li vse to za nas sramotno, škodljivo in poniževalno? Kdo pa je krivec tega? Prvi in glavni krivec je pošteno ravnateljstvo, ki lahko vidi potrebo poštene uredbe po meri prometa. Drugi krivec je pa naš občinski zastop, kateremu se zdi, da je napreden

kakor le kaj, pa se ne zaveda svojih dolžnosti. Zdravite se, sicer bode ljudstvo z vami obračunalo.

c Sv. Peter na Medvedovem selu. V soboto, dne 27. marca je naša žena mlinarja Čakša v Drvišah truplo od Stelajovega pogrešanega čevljarja Jakoba Pišeka. Narasla Mestinjšica je truplo izvržila. Sodnijska obdukcija (raztelesba) na licu mesta je dognala, da je umrl vsled zadušitve. Na praznik sv. Stefana je prišel zvečer nekoliko vinjen v gostilno Zupančičovo. Zapustil jo je pozno v noči, ko je nastal pretep. Ali je sam zašel v potok, ali ga je hudobna roka sunila vanj, še ni dognano. Zapuščena žena s 6 majhnimi otroci. Zopet ena žrtev nesrečnega alkohola več!

c Gornjigrad. Naš okraj ima poslanca Ježovnika, tržka občina je v rokah liberalnih kapacitet, a vsi skupaj so izposlovali za celo občino 60 kg otrobov podpore, dasi se je jih veliko oglasilo za nje. Dolgov ima občina toliko, da pobira letos 183% občinskih doklad. Pa o vsem tem se tem možakom ne zdi vredno posvetovati, kako bi zljajšali ta bremena, a če se pa kaplan smeji otročariji kakega liberalnega stebra, pa kar sejo skličejo, češ, kaplan se je smejal naši modrosti, mi ne pustimo, da bi se kaplan smejal. Notabene je v odboru tudi jurist notar Drukar! Take duhovitosti ne spravi skupaj najbolj gorjanska občina! A naprednjaki smo pa vendar-le!

c Sv. Peter na Medvedovem selu. Tukajšnje izobraževalno društvo priredi na velikonočni ponedeljek ob pol 3. uri pop. v župnišču predstavo zelo zabavne igre „Čevljar“, ki jo bodo predstavljali mladeniči mladeniške zveze. Domačine in sosedo, zlasti mladeniče že sedaj opozarjamo na to predstavo. — Mladeniška zveza ima zanimiv poučni shod na cvetno nedeljo po večernicah.

c Gornjigrad. Na velikonočni ponedeljek priredi izobraževalno društvo veliko veselico z govori, deklamacijami in igro „Nežka iz Bleda“. Ze zdaj vabimo na mnogobrojen obisk. Odlor.

c Za zavode šolskih sester v Celju. Zaupne osebe: Završnik Marija v Zalcu 18 K, Verhovšek Julika in Marija Polezek v Slov. Bistrici 110 K, Rojko Marija v St. Jerneju 20 K, Rižnar Katar. v Ljubotomu 17 K, Mlinarič Terezija v Celju 10 K, Gasper Ivana v St. Ilju pod Turj. 5 K, Križan Pavla v Vojniku 18:20 K, Gobec An. v Rogatcu 5 K, Gabez Jozefa v Trnovljah pri Celju 21 K, Pšeničnik Antonija iz Studenic 15 K, Kolar Jerica iz Marenberga 28 K, Grobelnik Rozalija iz Medloga pri Celju 34 K, Križan Pavla v Vojniku 20 K, Pocajt Antonija v Pesji pri Velenju 15:40 K, Weis Mar. v Iljaševcih 4 K, Kveder Mar. v Vojniku 19 K, Avguštin Jera na Ptujski gori 12 K, Križan Pavla v Vojniku 15 K, Zemljič Neža pri Sv. Benediktu 9 K, Zadravec J. župnik pri Sv. Bolfenku 40 K, Tribuč Pavla v Mozirji 30 K, Jordan Justina v Gotovljah 34 K, Mak Franca v Levcu 6:80 K, Lukman Minaka v St. Jurju pod Taborom 85 K, Križan Pavla v Vojniku 7 K, Grobelnik Roz. v Medlogu pri Celju 5 K, Brumec Elizab. v Studenicah 8 K, Lešnik Mar. v Framu 18 K, Marolt Neža v Braslovčah 28 K, Štitar Mar., Roj. Olesnik v Solčavi 24:30 K, Jamnik Mar. pri Sv. Frančišku 37 K, Korent Julija v Grižah 16 K, Rotard Julija v Framu 14 K, Rojko Mar. pri Sv. Jerneju 17:20 K, Gomiž Mar. v Ormožu 10 K, Filipič Katar. pri Mali Nodelji 12 K, Zmazek Jožef pri Sv. Križu pri Ljutomeru 18 K, Hot Ana St. Petru v Sav. dolini 61:76 K, Jančič Neža, Loka pri Zid. mostu 13 K, Čretnik Roza v Framu 7 K, Zupni urad Ljubno 104 K, Lešnik Marija v Framu 10 K, Hribar Katarina v Celju 5 K, Mlinarič Fer. v Celju 20 K, Udje, ki so uduino naravnost društvu poslali: Kuder N. v Petrovcih 4 K, Mariborski bogoslovci po č. g. Fr. Božiček 12 K, Ant. Pučnik, kapl. v Celju 10 K, igralke na Dobrovi pri Celju 10 K, Fr. Lončarič, kapl. v Trbovljah 4 K, Rat Pavel, žup. v St. Ilju 4 K, Cerjak L., provizor v Šmarji 5 K, Preskar Ana v Čadramu 4 K, Koceli Marija v Celju 4 K, Krančič Iv., župnik v Grižah 5 K, Trece Matija, župnik v Petrovcih 10 K, Tombah Jož. žup. v St. Petru 4 K, Vavčar Rob. žup. v St. Jederti 4 K, Ratej Mir., kapl. v St. Ilju 4 K, Hrastelj Fr., dekan v Kronjicah 4 K, Škorjanc Mat., žup. v St. Janžu 5 K, Kolarič Jož., žup. na Paki 10 K, Ulčnik M., žup. v Deliču 20 K, Presečnik Greg., žup. na Frankolovem 4:20 K, Dvoršak Blaž kapl. v Slivnici 4 K; po 3 K: Ulčnik Mart., žup., Repolusk Fric, žup., Vračun Fr., žup., Mohorjani v St. Ilju pod Turj., Zupanc Mar. v Petrovcih, Meško Mart., župnik; po 2 K: Zdolšek Jozefa v Gaberji pri Celju, Šuster Mar. v Poljčanah, Košec Jera v Celju, Legat Ana v Celju, Mirnik Mar., Zelnir Neža, Belej Katar. v Celju, Ratej Mir., kaplan v St. Ilju, Čerenšek Urš. v Petrovcih, Lom Fr., žup., Atešek Iv., kapl. v Star. trgu, Štraki Mat., župnik, Kumer K., župnik, Ogrizek Fr., župnik v Dramljah, Čížek Jos., dekan; po 1 K: Orešnik Mar. v Zalcu, Skale Marija in Kamsak Neža v Vojniku, Marko Fer. v Zalcu, Baloh Jan., Lipovšek Amal. in Kuder Ana v Petrovcih, Bukovšek Ant., kapl. na Prihovi, Janžekovič Vid, žup. v Svičini, Marija in Ana Cene v Braslovčah po 1:20 K. — Katoliško podporno društvo v Celju.

Brežiški okraj.

b Poslanec dr. Benkovič se je 31. marca t. l. vrnil v Brežice.

b Brežice. Kako nujno potrebno je bilo naše izobraževalno društvo, je najlepše pokazala prva gledališka predstava; na eni strani se je videlo, kako je ljudstvo željno lepih predstav, ker je občinstva bila polna velika dvorana Nar. Doma; na drugi strani pa smo spoznali, kako izborne moči so spale, ker ni bilo nikogar, ki bi jih bil zbudil. Igralke, ki so bile po večini prvič na odru, so dokaj dolgo in težko igro „Najdena hči“ predstavljale tako živo in lepo, da je bilo prevzeto vse občinstvo, kakor iz mesta, tako tudi priprosti ljudje. Le naprej po začeti poti! — Na vseobčno željo se bo igra po Veliki noči, menda na belo nedeljo, ponavljala.

b Kapela pri Brežicah. Ze tretje leto smo imeli letos na praznik sv. Jožefa „hrvaško mašo“, t. j., drugo slovesno opravilo s pridigo hrvatskega duhovnika. Tukajšnji domačin, g. Ivan Cizel, oskrbnik grofa Jelačićeve grajščine Novi Dvori pri Zaprešiču pusti imenovana leta sem maševati za pokojnega očeta Jožefa in pripelje seboj kakega g. duhovnika iz Hrvatskega, kjer ni tisti dan praznik. Lani in letos je prišel v družbi g. župnika brdovaškega velč. g. dr. Jožef Pazman, vseučiliški profesor iz Zagreba, pa je imel tukaj slovesno sv. opravilo in pridigo, seveda hrvatsko. Zanimivo je, kako ljudstvo pazljivo poslušala, da razume vsebino govora; tako tiho je v cerkvi, kakor kadar oznanjujejo ženine in neveste. Ljuboznjivega in pobožnega g. doktorja že ljudstvo pozna in se ga že naprej veseli, ker hoče še večkrat priti v lepo kapelsko cerkev svoj gođ obhajati. Spi-

sal je pred par leti knjigo o češčenju sv. Jožefa, ki je izšla v društvu sv. Jeronima v Zagrebu, zato pa tudi tako lepo in zanimivo govori v cerkvi o tem svetniku. — V nedeljo smo pokopali tukaj pri sorodnikih živočo sestro Ano oberstlajntanta blag. gospoda Pušnika od Sv. Križa pri Slatini. Imenovani visoki oficir je bil tukaj na pogrebu in je lep vzgled vsem slovenskim sinovom, kako si naj zvesto ohranijo materni jezik in odkrito pobožnost. — Mnogo smeha vzbuja dopisnik „N. L.“ v Celju, ker pozvan od g. župnika, naj se v 14 dneh ali v farovžu ali v listu imenoma oglasi, da dobi zaslužen odgovor, ako noče biti lažnjivca in strahopetneža, ne more nikakor več razžaliti in ne zasluži nobenega odgovora. Ko bo pa mera polna, bo pa dobil nekaj drugega.

b Sevnica ob Savi. Tukajšnji graščinski oskrbnik Riedl je kupil od Černošeta njivo kot stavbišče za luteranski templ. Poleg templa se bode baje zidalo tudi stanovanje za doktorja Wienerroither, tukajšnjega zdravnika, ki je že pred tremi leti odpadel od katoliške vere. Ne vemo pa, ali bode luterovski mežnar, ali kaplan, menda le zadnji, saj si vendar tako goreče prizadeva, da bi še mnogo drugih seboj spravil iz katoliške cerkve v luteranstvo. Še bolj nadležna je njegova mlada gospodarica Micika, ki je tudi že luteranska. Naj še povem, da je ta gospod doktor načelnik tukajšnje nemške šole, in da so vsi, ki so dosedaj odpadli od katoliške vere in pristopili v luteranstvo, bili učenci tukajšnje nemške šole.

b Javni politični shod v Šmarji pri Sevnici se vrši 4. aprila t. l. popoldne v delavskem društvu. Poročal bode drž. poslanec dr. Ivan Benkovič.

Najnovije novice.

Odpustitev avstro-ogrskih obmejnih čet. Dunaj, 29. marca. Obmejne čete, ki so sedaj potrebne, da vzdržijo red in mir v Bosni in Hercegovini, se bodo radi prevelikih stroškov v najkrajšem času odpoklicale. Najprej se bo odpoklicalo ono moštvo, ki je že doslužilo svojo triletno službo, a se je moralo radi vojaških priprav še dalje pridržati. Potem pridejo na vrsto oni nadomestni rezervisti, ki so bili novembra lanskega leta vpoklicani k osemtedenski izučbi in so še potem ostali pri svojih četah. Tem sledijo vsi drugi nadomestni rezervisti in konečno ostali rezervisti, v kolikor bo to dovoljevala služba.

Sporazum. Avstro-Ogrska in Srbija sta se poravnali. Srbski poslanik Simič je večeraj popoldne našemu zunanjemu ministru izročil srbsko spomenico, ki izjavlja: Srbija v svojih pravicah po priklapljenju Bosne in Hercegovine ni bila oškodovana ter ne bo nasprotovala, kar sklenejo velevlasti glede člena 25. berolinske pogodbe. Obljublja, da opusti Avstriji sovravno politiko in se zaveže, da bo odslej napram Avstro-Ogrski gojila prijateljske odnošaje. Z ozirom na zagotovilo miroljubnosti Avstro-Ogrske bo Srbija odslej imela le toliko vojaštva pod orožjem, kolikor ga je imela spomladni leta 1908 in bo razorožila in razpustila čete prostovoljcev in druge čete.

Deželnozborske volitve na Koroškem. Minole dni so se vršile na Koroškem volitve v deželni zbor. Dne 24. marca je volila splošna skupina. Za Slovence posebno važna je bila kandidatura Grafenauerjeva nasproti nemškemu nacionalcu Mejnitzu v volilnem okraju Celovec. Grafenauer je dobil 5099 glasov, Mejnitz pa 4019 glasov. Trpba je bilo ožje volitve, ki se je vršila dne 27. sušca. Pri ožji volitvi je dobil Grafenauer 6050 glasov, Mejnitz 6750. Prodril je torej nemški nacionalac Mejnitz in sicer s pomočjo soc. demokratov, ki jim je bil ljubiš nemški nacionalac kakor pa Slovence. Dne 29. marca pa je volila kmetska skupina. Slovenci so zmagali z dvema kandidatom. Grafenauer v volilnem okraju Pliberk-Dobrlavas in Ellersdorfer v volilnem okraju Velikovec—Železna kapla sta slajno prodrila.

Slov. Bistrica. V nedeljo, dne 28. marca je imelo tukajšnje izobraževalno društvo svoj občni zbor. V odbor so bili izvoljeni: mladenič Jože Cvahte, predsednik; č. g. Miroslav Volčič, podpredsednik; č. g. Franc Doberšek, tajnik; g. Peter Novak, tajnikov namestnik; Julijana Verhovšek, blagajničarka; Marija Sturm, blag. namestnica; mladenič Karol Žolgar, knjižničar; namestnik mladenič Marko Hostaj. Upamo, da bo novi odbor dobro deloval.

Sv. Lovrenc na Drav. polju. Zoper naše občinske volitve, ki so se vršile dne 9. sušca t. l., je naša narođna (?) stranka vložila dva nemška (!) rekurza. Sliši se, da se nahajajo v njih zoper posamezne volilce velike neresnice, o čemur bo morala najbrž sodnija prepričati vlagatelje rekurzov. Sploh je pri teh volitvah šentlovenska Narođna stranka igrala čudno vlogo. Zvezala se je z znanimi črnogorskimi štajercijanci, ki kar gorijo za nemški jezik, in v I. razredu je med drugimi kandidati imela tudi 1 Nemca, ki je edin nemški volilec, stanujoč v šentlovenski občini. Res, lepa „narođna“ stranka!

Listnica uredništva.

V zadnjem trenutku nam došlega rokopisa nismo več mogli spraviti v list. Še enkrat prosimo cenjene dopisnike, da nam blagovolijo vedno pravočasno poročati, kolikor mogoče še pred sredo. V sredo se večini že najvažnejši dopisi ne morejo več sprejeti — Kar bo porabno, bomo priobčili prihodnje.

Pojasnila o interesih daje

upravnitvo samo tistim, ki priložijo vprašanje znamko za 10 vinarjev.

Loterijske številke.
Dne 27. marca 1909.
Trst 27 52 63 14 16
Linc 14 42 64 19 12

Proda se lepo posestvo, obstoječe iz travnikov, za 20 govedih krme, sadonosnikov, njiv, dveh gozdov, nekaj vinograda, skupaj 46 oralov, prostorna hiša in hlevi, velika preša in več kleti, 1 četrt ure od kolodvora Pesnice. Več se izve pri Marije Weingertl naslednikih v Gačniku 67, p. Pesnica. 253

Nadstropna hiša št. 56 blizu trga pri Sv. Trojici se proda radi družinskih razmer. Perko Leopold, Sv. Trojica v Slov. gor. 252

Fino milo (odpadek), v 14 vojih, kakor vijolice, rože, seno, špajka itd. kg (12-14 kom.) K 1.80. Poštni stroški 90 v. 5 kg bruto K 9.— po povzetju. Maatz, Dunaj IX./2. Alserstr. 6 Gos. 246

Hiša z obokom, dvorno poslopje in vrt, blizu kolodvora, se proda za 26.000 K. Se lahko tudi deli. Natančneje pri hišnem posestniku, Mlinska ulica št. 30, Maribor. 249

Lepa, sladka otava, ovs. slama, krma, stara okna in lipove deske so na prodaj na posestvu Livada tik Celja. V najem se da, ali tudi prodaja ena vel. lepa njiva. 248

Lepo posestvo blizu Maribora z lepo nadstropno vilo, s stanovanjem za majarja, hlevi i. t. d. se lahko stanuje po letu in po zimi, velik sadonosnik, zelenjak, nekaj vinograda, travniki, njive, velik gozd (vse arondirano), zdrav zrak, dobra pitna voda, krasen razgled, se radi smrti po ceni prodaja. Vprašanja pod A. R. 6 poštneležeče Maribor. 240

Proda se v Celju, Kirchenplatz št. 6, enonadstropna sklonjena hiša, v neposredni bližini cerkve, mestnega parka in kopeli. Natančneje v upravnitvo tega lista. 243

Trgovski učencec, dobro izšolan, priden in pošten dečko, se takoj sprejme v trgovini G. Kaiserja v Majšpergu pri Ptujju. 244

Slovenci, kupci posestev, pozor! Kdor hoče v prijazni mariborski okolici vsake velikosti dobičkanosno posestvo kupiti, se naj zaupno obrne pisмено ali ustmeno na Josipa Serneca, kmečki sin v Gradiški pošta Pesnica, kateri iz rodoljubja pri nakupu brezplačno posreduje ter tudi vsakega kupca na Pesniški postaji pričaka, če se mu prihod in znak pravočasno naznani. 242

Trgovci, pozor! Odda se radi družinskih razmer pod zelo ugodnimi pogoji v najem dobro idoča trgovina in gostilna v Koprivnici pri Rajhenburgu na Spodnjem Štajerskem; hiša stoji v lepem kraju tik farnе cerkve, pri kateri je tudi gospodarsko poslopje, lep vrt, dve njivi in travnik. Več se izve pri lastniku Janez Saiko v Koprivnici. 255

Simon Leskovar, mizar v Poličanah pri kolodvoru, imam zalogo lesenih raket, ali troge, vsake velikosti, priproste do najfinejših prav po nizki ceni. 241

Sprejme se takoj učencec z dobrim šolskim spričevalom v trgovino mešanega blaga pri M. Sbil „škofu“, Mokronog. 250

Makole v tukajšnjem trgu je na prodaj lepa prostorna hiša z gospodarskim poslopjem, vrt, ograda, njive, vinograd itd. Pojasnila daje: Posojilnica v Makolah, pošta Makole. 240

Oženjen kravji majar (Schweizer) iščem službe. Nastopim tudi službo šafarja. Sem več obih deželnih jezikov, pa tudi znam vrščiti vsako bolezen goveje živine. Spričevala so na razpolago. Vpraša se pri Mihael Dobič, Meierhof Kranichsfeld. 263

Priden in pošten deček se takoj sprejme kot učencec pri sedlarskem mojstru g. Janezu Krivec v Ribnici za Pohorju. 251

Pobožna, spretna kuharica išče službe v malo župnišče na deželi. Naslov pove uprav. Slov. Gosp. 218

Lepa, solnčnata, enonadstropna, najemna hiša, z drugimi poslopi, večjimi hlevi, pokritim kegljiščem, tri vrtovi, veliko dvorišče, za vsako obrt primerno, z dobro idočo pekarijo, se radi boleznimi zelo po ceni prodaja. Natančneje pojasnila daje lastnica gospa Nowakowsky, Reitergasse 5, Maribor. Fijakarija se tudi lahko posebej prodaja. 239

Spreten orodni kovač (pomočnik) ki zna dobro delati desetinske in stotinske tehtnice in tehtnice mostovnice, se takoj sprejme. Tudi se sprejme slovenščine in nemščine zmožen učencec. Naslov: Franc Znidar, orodni kovač, Maribor, Poberscherstrasse 3. 267

Išče se kovačnica z vodno pomočjo nekje na deželi, naslov pove upravnitvo. 289

Vinogradniki pozor! Kdor hoče imeti prihodnjo spomlad lepe korenjake naj si naroči pri Franjo Gnilšak-u, Sv. Barbara v Halozah ključee II. razred velikolistnato rjpario portalis. Cena 8 K tisoč komadov. 284

Lepo posestvo, obstoječe iz 6 njiv, 5 travnikov in 7 gozdov, se proda v občini Rogoza pošta Hoče pri Mariboru. Proda se tudi v manjši meri. Poizvedeti pri g. Pečar, gostilničar v Regozu. 28b

Na Vurbergu se odda služba organista in cerkovnika do 1. majnika. Plača dobra v denarju in zbirci okrog 700 kron. Organist je zavarovan pri pokojninskem zavodu za nameščence. Prosilci naj se zglase pri župnem uradu na Vurbergu. 286

10 krasnih velikonočnih razglednic lahko naročite, ako pošljete 80 vinarjev v znakah trgovini tiskarne sv. Cirila v Mariboru. 287

Fant poštenih staršev, kateri se hoče natanko izučiti za Cecilijanskega organista in dobrega mežnarja se takoj sprejme. Več pri Gregor Sobei organist v Grebinju, Koroko. 270

Lepa prilika! Seznaniti se želi v svrhu poznejše živitve mlad trgovec z dobro idočo trgovino, z gospico od 18 do 24 let. Pisma s fotografijo, ki se vrne, se prosil pod naslov: Trgovec J. K. uredništvo Slov. Gosp. Stroga tajnost zajamčena. 229

Kmetijska podružnica Mestnje-Sv. Peter na Medvedovem selu kupi vagon nakalanega 2 metra dolgega kolja. Ponudbe s ceno na tajnika Fr. Gomilšek, župnika pri Sv. Petru na Medv. sela, pošta Pristava. 278

Ženitna ponudba.
Z deklico lepe narave, bistroumno, deviško in bogoljubno se želim poročiti. Naj opiše svoj stan leto in dan starosti 19 do 29 letih. Zna pa biti iz Slov. Bistrice, Zalca, mariborske ali celjske okolice. Iz -Z. S. in K. 78. Slovenjgradec, poštni predal. 279

Pozor! Čitaj! Pakraške želodčne kapljice.
Staro slovito, izvrstno delujoče sredstvo pri boleznih v želodcu in črevih, osobito se priporočajo — pri zaprtju in nerednem odvajanju — pehanju, — kongestiji — pomankanju teka, krčih i. t. d. Nedosežno sredstvo za vzdržanje dobrega prebavanja.

Delovanje izvrstno, vspeh siguren.
Cena je za 12 steklenic (1 dvanajestorica) 5 K franko na vsako pošto po povzetju ali če se pošlje denar naprej. Manj kot 12 steklenic se ne pošilja. Prosimo, da se naroča naravnost od:

P. Jurišiča, 666
lekarnarja v Pakracu št. 201 (Slavonija).

Steckenpferdmilo z lilijinim mlekom
Najmehkejše milo za kožo kakor proti pegam!
Dobiva se povsodi. 128

Učenca poštenih staršev sprejme takoj v trgovino mešanega blaga Davorin Tombah, Sv. Vid pri Ptujju. 274

Iz „Oesterr. Blätter für Gefügelzucht Nr. 3“ t. 1. prevod: „Naš ud gospod W. Bartels v Muckendorf nam poroča, da je on dalje časa v svojem perutinarskem dvoru poskuševal „Palma“ in vselej najugodnejše uspehe dosegel, tako, da je njegov perutninski obstoj, ki je pred nekaj časom vsled kuge velikih izgub trpel, odselej vsake bolezni oproščen.“ — Inzerat „1.000.000 K“ 276

Največji čudež narave!!

Velika noč — Praznik vstajanja. **Semper viva** (Večno življenje) cvetlica vstajanja iz Palestine, imenovana tudi roža iz Jeriho, ima čudovite lastnosti, zeleni in raste brez zemlje, treba jo je samo s toplo vodo omočiti in zraste v 24 urah. Najlepši kras za sobe, na jedilni mizi krasna lepšava, pomenljiv kras za grobe. Razven tega ima rastlina zelo koristne lastnosti. Razširja ljubeč duh, čisti sobni zrak, razžene molje in šeurke itd. Rastlina vstajanja je neumrjoča, živi od enega stoletja do drugega ne da bi prišla kedaj z vodo ali zemljo v dotiko, se lahko kuha, največja vročina ali mraz nima na njo nobena vpliva, vedno sveža in zelena, po leti in po zimi, edina rastlina te vrste, bogata na blagoslovu, v sv. pismu govori o nji Jezajja. Lepo darilo, vedno primerno. Cena 1 komadu K 1.60 in 20 v. porto, pri povzetju 45 v. porto. Vsak naročnik dobi k temu zastoj lepo knjigo. **Karol Scholz, Dornbirn 47 (Predarlško).** 283

Štefan Kaufmann
trgovec z železom v Radgoni,
priporoča najboljšo ocelne motike in lopate, dobre kose in srpe, pravo štajarsko železo se dobi po najnižji ceni :: in solidni postrežbi. 938

Iščem posestvo s trgovino pri cerkvi, v trgu ali v veliki vasi. Ponudbe K. L. 20. Ehrenhausen. 273

Klepaski učencec
— iz dežele se sprejme. —
Leonhardstrasse 63, Gradedec, A. Gebauer. 272

Vabilo na I. redni občni zbor

Spodnještajerske ljudske posojilnice v Mariboru, — registrovane zadruga z neomejeno zavezo, — ki se bode vršil dne 21. aprila ob 3. uri popoldne v posojilniških prostorih.

- Dnevni red:**
1. Poročilo načelstva.
 2. Poročilo nadzorstva.
 3. Odobritev računskega zaključka za leto 1908.
 4. Volitev po zrebu odstopivših treh članov načelstva.
 5. Volitev nadzorstva.
 6. Slučajnosti.

288 **NAČELSTVO.**

VABILO na občni zbor Posojilnice v Oplotnici

ki bo na velikon. pondeljek 12. aprila ob treh popoldne.

- Dnevni red:**
1. Poročilo načelstva in nadzorstva. — 2. Odobrenje računskega zaključka za leto 1908. — 3. Volitev načelstva in nadzorstva.

V slučaju nesklepčnosti občnega zbora ob 3. uri se vrši isti ob 4. uri pri vsakem številu zadružnikov. 290

Posojilnica pri Sv. Benediktu v Slov. goricah

vabi vse svoje člane na

letni občni zbor

dne 8. aprila 1909 ob 10. uri predpoldne.

- Dnevni red:**
1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Potrjenje letnega računa. 3. Poročilo o zadnji reviziji. 4. Izvolitev načelstva, rač. pregledovalcev in namestnikov. 5. Slučajnosti.

Pri nezadostni vdeležbi vrši se eno uro pozneje občni zbor ob vsakem številu članov. 289

NAČELSTVO.

Za veliko noč

priporočam najfinejšo pšenično moko, debelejšo in gladko, lepe rozine, vinske jagode, fige, kavo, sladkor, olje itd., kakor tudi pristno navadno goveje maslo, nadalje imam popolnoma svežo zalogo deteljnega semena, štajarske ruđeče detelje, liter K 1.40, travno semenje, pesino semenje, zelenjadno semenje, vse v zajamčeno kaljivo kvaliteti.

Kupujem vse deželne pridelke po najvišjih dnevnih cenah, vzamem tudi pšenico v zameno in dam za 100 kg. lepe pšenice 50 kg najfinejše pšenične moke brez vsakega plačila za mletje.

Za prav obilen obisk prosi velespoštovanjem
Leopold Gusel
Maribor, Tržaška cesta št. 3.
Gostilna „Zum Hirschen“.
281

Ceno posteljno perje.
1 kg sivega, puljenega K 2.—, pol belega K 2.80, belega K 4.— prima perje mehkega kakor puh K 6.—, veleprima oglašenega najboljšo vrste K 8.—, mehkega perja (puha) sivega K 6.—, belega K 10.—, prsnega puha K 12.—, od 5 kg naprej poštine prosto.

Narejene postelje
iz gostonitega, rdečega, modrega, rumenega ali belega inleta (nankings), pernice, velikost 170x116 cm s dvema zglavnica, te dve 30x53 cm, zadosti napolnjeno, z novim, sivim očiščenim, košatim in stanovitnim perjem K 16.—, napol maha K 20.—, maha K 24.—, pernica sama K 12.—, 14.—, 16.—, zglavnica K 3.—, 3.50, 4.—, razpošilja po povzetju, zavajina 247 zastonj, od K 10.— naprej poštine prosto.

Maks Berger v Dešenici št. 1015, Šumava.
Kar ne ugaja, se zamenj ali pošlje denar nazaj. Ceniki o blazinah, odejah, prevlekah in drugem posteljnem blagu zastonj in poštine prosto.

Zahvala.
Za mnogobrojne izraze sožalja ob prebridki izgubi kakor tudi že ob mučni boleznini nepozabnega moža ozir. očeta, sina, srčnoljubljenega brata
Ivana Kosmelj
izreka tem potom prečastiti duhovščini, vsem sorodnikom in znancem, nad vse njega najljubši družbi blagih pevcev za nebesko-tolazilno nagrobnice najsrčnejšo zahvalo 291
globoko žalujoča rodbina Kosmelj.
Sv. Jurij ob Taboru, 28. sušca 1909.

Slovensko trgovsko društvo v Mariboru priporoča te-le tvrdke:

M. E. ŠEPEC
 Grajski trg 2 MARIBOR Burgplatz 2.
 priporoča svojo popolnoma novo in veliko zalogo modnega volnenega in perilnega blaga za ženske obleke, vsakovrstno sukno (štofe) za moške obleke, srajce, ovratnike, kravate nogavice, dežnike, obrisače, mizne prte, odeje, preproge, zastore, razni cvilih, perje za blazine itd.. vse po najnižji ceni.

Premog in drva
 prodaja, ter stavi tudi na dom
A. VERTNIK
 trgovina z mešanim blagom,
 :: premogom in drvami ::
 Maribor, Koroška cesta.

Obleke in perila kupujete po najnižji ceni v trgovini z manufakturnim blagom
FELIKS ROP
 MARIBOR, Poštna ulica št. 8.

Svoji k svojim!
 Nova trgovina
Fr. Bureš,
 urar, očalar in zlatar
 v Mariboru
 Tegethofova cesta 33.
 priporoča slavnemu občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnih zlatih, srebrnih in niklastih ur, očal, daljnogledov, raznovrstne zlatnine in srebrnine po najnižjih cenah. Garancija več let.
 Vsi popravki se točno in hitro izvršijo.

Zakaj?
 kupujemo pri
JOŽEFU ULAGA v MARIBORU,
 Tegethofova cesta št. 21.
Zato!
 ker se tam dobi najboljšo blago po najnižji ceni in sicer za jesen velika izbira za moške in ženske obleke, najlepše svilnate robe, predpasnike, ženske in moške perilo, vsakovrstne preproge, vse najboljšo vrste.

Pohištvo!
 v veliki zalogi, kakor tudi matrace, divani, otroške postelje ter ogledala po najnižji ceni.
Franz Pleteršek, Maribor
 Koroška cesta št. 10.

Narodna gostilna
Pri pošti
 Maribor, Tegethofova cesta 48
 priporoča vedno sveže pivo, izvrstna domača vina ter razne in tople jedi.
 Mar. Meden.

Tovarna za glinske izdelke
 v Račju
 izdeluje s parnimi stroji iz najboljših, večkrat priznanih glin priznane najboljše izdelke, kakor: porcelanske zarezne in vsakovrstne druge strojne opake, opake na zid, za oboke, dimnike, rekontra-opake, plošče na tlak, lončene cevi itd. po najnižji ceni.
 Zaloga tudi v Mariboru, Cesarica cesta, pri kamnarstvu Š. Wimmerja.

Slovenske gospodinje!!
„Zvezdna“ cikorija
 iz Prve jugoslovanske tovarne za kavine surogate v Ljubljani je res slovenski izdelek.
 Varstvena znamka.

Slavnemu slovenskemu p. n. občinstvu uljudno naznanjam, da sem otvoril v Mariboru, Šolska ulica št. 2 nasproti kavarne „Central“ moderno urejeno brivnico. Isto priporočam vsem zavednim Slovincem ob čisti in točni postrežbi v blagohotni obisk.
 Odličnim spoštovanjem
IVAN BERGLES,
 brivec.

Umetnost
 ni slabo blago po nizki ali fino po visoki ceni kupiti, ampak umetnost je fino in dobro blago po nizki ceni kupiti in to je samo mogoče ako se osebno ali pismeno obrnete na slovensko trgovsko hišo :: na debelo in na drobno ::
R. Stermecki Celje,
 katera razpošilja cenike, vzorce in blago po vseh slovanskih deželah in je danes najcenejša in najboljša trgovina na Sp. Stajerskem.

Spomladanski čas!
 Priporoča vsakovrstna semena, deteljno staj, lucerno, rudečo, (inkarnat) travno seme, oves za seme, repno, svinsko salarno, korenjevo, zeljno seme itd. Nadalje: galico, brigalnice, motike, gumi, trake, preja, liče ter vse potrebščine za vinograde; Tomaževa žindra, kose, vile, grablje ter razno orodje. Barthelovo klajno apno, vsake vrste :: železa, šine, cement itd. — Kupuje vse kmetijske pridelke. ::
Alojzij Pinter
 v Slov. Bistrici.

Grozovite novosti
 za moške in za ženske pri **Druškovič-u** v Slovenjgradcu.

Edina narodna steklarska trgovina
FRAN STRUPI, Celje,
 priporoča svojo bogato zalogo stekla, porcelana, kamnine, vsakovrstnih šip, svetilk, ogledal in okvirov za podobe. Prevzete vse steklarskih del pri cerkvah in privatnih stavbah.
 Najnižje cene — Najsolidnejša postrežba.
 Na debelo — Na drobno!

Podružnice
 Spljet, Celovec
 :: in Trst ::

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeve ulice 2
 sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter je obrestuje po čistih 4 1/2% letno jev po dnevnom kurzu.
 Dolniška glavnica K 3.000.000. — Rezervni fond K 300.000.

Podružnice
 Spljet, Celovec
 :: in Trst ::

Južnoštajerska hranilnica v Celju v Narodnem domu
 sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po štiri odstotke ter pripisuje obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek plačuje hranilnica sama ter ga ne odteguje vlagateljem. Za varnost vlog jamčijo okraj: Goranjgrad, Savnica, Šmarje, Šošanj in Vrnsko in rezervna zablada, katera znašata vže nad 280.000 K. Zato razdeli znatne svote v obkorožne in dohodne namene za gori pavezane okraje. Dosedaj je dovolila za dijaške ustanove 30.000 K, za vodovodne naprave 10.000 K, za napravo potov 1500 K, različnim učnim zavodom in za ustanovitev slovenske obrtne strokovne šole 2.400 K, za podporo različnim požarnim brambam in v kmetijsko gospodarske namene nad 2.000 K, skupno tedaj nad 45.000 K.
 Slovenci, poslužujte se
 južnoštajerske hranilnice pri nalaganju svojega denarja ali kadar nalagate denar za mladoletne ali varovance in zahtevajte pri sodiščih, da se naloži denar za mladoletne in varovance izključno le v južnoštajersko hranilnico.
 Za brezplačno dopolnjevanje denarja se položnice s. kr. poštobranilničnega računa št. 18.813 vsakemu na razpolago.

SLAVIJA
 je največja slovanska zavarovalnica, proti požaru in življenju.

Rokavice
 vse vrste
 hlače iz snija, naramnice, razne bandaže, kakor na pr. kilne pase, trebnišne obveze, suspenzorije itd. umetne nede ter različno v to stroko spadajoče delo lastnega izdelovanja, priporoča po nizki ceni
Franz Podgoršek,
 bandažist in rokavičar Maribor, Grajska ulica 7.

Štampilje
 iz kavčuka se dobijo v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Lovske puške
 vseh sestav, priznano delo prve vrste, z najboljšim strelnim učinkom priporoča
 Prva borevska tovarna orožja
Peter Wernig,
 družba z omejeno zavezo v Borovljah (Koroška).

Kemična pralnica oblek
H. Volk, Šošanj
 se priporoča za pranje in barvanje reznih oblek, kožuho, rokavic i. t. d.
 Lišpa od oblek ni treba odstraniti.
 Edini slovenski zavod te vrste.

Ivan Ravnika Celje
 priporoča svojo bogato zalogo špecerijskega blaga, suhih in oljnatih barv, firneža in karboleja ter vseh vrst lakov, kupuje in prodaja deželne pridelke. Gostilničarjem priporoča vseh vrst mineralne vode, nadalje domače in ogrske salame. Poljedelcem priporoča za pomlad vsakovrstna poljska in trna semena, za katerih kaljivost se jamči.
 :: Na debelo in drobno. — Nizke cene : točna postrežba. ::
 S spoštovanjem:
IVAN RAVNIKAR.

„CROATIA“
 edina hrvaška zavarovalnica, osnovana od občine svobodnega in kr. glav. mesta Zagreba
 „CROATIA“, osnovana na temelju vzajemnosti, sprejema v zavarovanje proti požaru in vpepelitvi po blisku nepremičnine vsake vrste: hišo, gospodarska poslopja, tvornice, mline itd. ter premičnine, kakor: hišno opravo, gospodarsko orodje, opremo, stroje, blago, žito, blago v trgovinah itd. po jakie ugodnih pogojih in nizkih cenah.
 Vsa pojasnila daje: Podružnica „CROATIA“ v Trstu, Gorno št. 1.

Prvi zavod za graviranje in izdelovanje kavčuk štampilj.
Anton Černe,
 Ljubljana Sv. Petra cesta 6.
 Zunanja naročila izvršujejo se točno. Ceniki na zahtevo zastoj in poštnine prosto. Konkurrira z vsakim sličnim podjetjem.

Pozor! Za spomlad! Pozor!
 Priporoča edina domača tvrdka raznovrstna deteljna-travna in repna semena nadalje za vinograde galicijo-rafijo gumi trake in žveplo. — Prodaja portland cimenta, ter vse vrste moke iz ogrskih mlinov ter Majdiča po najnižji ceni in dobri postrežbi. — Deželne pridelke ter jajca, maslo i. t. d. plačujem po najvišji ceni.
A. Jurca naslednik Alojzij Senčar Ptuj.

Velikonočne razglednice priporoča trgovina tiskarne sv. Cirila v Mariboru.

Mnogo, mnogo 1.000.000 krom
 bi že samo v našez cesarstvu letno več prigospodarili, ko bi se p. n. posestniki posluževali „Palma“ ki pospešuje opitanje vsakovrstnih perutnih in doživnih živali, jih obvaruje boleznim in ozdravi sigurno, če so belane za difterijo ali pa v prebavih. 1 K pošt. znak (nakazano 6 v. več) priroze Palma z navodilom poštnine prosto; spod 4 K ni povzeta! Priporočam se I. E. Weizl, priprav. živ. živil, Maribor, Zofijev trg 8. Cez sto priznanj, Prospekti prosto. 1001

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v lastni hiši: „Hotel pri belem volu“ (Terschek), Graška ulica 9, I. nadstropje

HOTEL

„Pri belem volu“

priporoča

svojo veliko gostilno

30 sob za tujce po jako nizkih cenah

fjakerijo v hiši

Dobra in točna postrežba.

obrestuje

hranilne vloge po 4 1/2% brez vsakega odbitka. Sprejema hranilne knjižice drugih zavodov kot vloge in jih obrestuje nepretrgoma. Sprejema vloge tudi na tekoči račun in jih obrestuje od dne vložitve do dne vzdiga. V svrhu varčevanja v malih zneskih daje vložnikom

domače nabiralnike

na dem zastonj, če vložijo prvokrat najmanj 4 K.

posojuje

na zemljišča po 5% do 5 1/2%, ter na zastavo vsednostnih papirjev in na osebni kredit pod ugodnimi pogoji. Dolgove pri drugih zavodih ali osebah prevzame v svojo last proti povrnitvi malenkostnih gotovih stroškov. Prošnje in listine za vknjižbo dela brezplačno, stranka plača le koleke.

Za vplačila po pošti se dajejo zastonj pošt. hranilnične položnice. Uradni dan: vsak torek in petek dopoldne.

Vprašanja in prošnje se sprejemajo vsak dan, izven praznikov dopoldne od 8.—12. ter od 3.—6. ure popoldne.

Cepljene trte

I. kakovosti vseh najboljših vrst na običajnih podlagah imajo za oddati:

- I. štajerska, trsničarska zadruga, pošta Juršinci pri Ptuju;
 - trsničarska zadruga pri Sv. Bolfanku pri Središču;
 - trsničarska zadruga v Ljutomeru;
 - trsničarska zadruga v Žetalah pri Rogatcu; 865
- Ceniki so na zahtevanje brezplačno na razpolago.

Pozor! Slovensko podjetje! Pozor!

Slavnemu občinstvu se priporoča dne 11. febr. 1909 na novo otvorjena manufakturna trgovina 116

Franc Souvan, sin
v stari Souvanovi hiši na Mestnem trgu 22
v LJUBLJANI.

Milan Hočevnar-Celje
Glavni trg števil. 10.

Prporoča za napravo domače pijače posebno do pripravo ali tvarino, tudi za vse vrste žganja in likera. Olja, švicarskega sira, ogrske salame, kave 1 kg od 2 K naprej, rogatsko in radajnsko kisló vodo, galico, žveplo in rafje. 180

Jamčim za dobro in solidno postrežbo.

Ali ste že kedaj dobili fonograf zastonj?

Vsed moje najnovejše izvršitve valjarjev z zlatim trdim livom močnega glasu, vsestransko dobro izdelanih, mi je mogoče 2500 fonografov oddati zastonj. Na zahtevanje, kateremu priložite znamko 10 v za poštnino, se vam določijo načrt, kako si lahko oskrbite velezanimiv koncert-fonograf zastonj in brezplačno. 155

I. zaloga fonografov in govornih strojev „Lowin“, DUNAJ VI. Mollardgasse 26.

Naznanilo.

Vinogradnikom naznanjam, da imam 50.000 cepljenih trt na prodaj in sicer vrste Molser na portalis 20.000, Burgunder beli 20.000, Silvanec na Portalis 10.000. Trte so dobro zaraščene in vkoreninjene. Cena 100 komadov 15 K in korenjaki so tudi Rip. Portalis 10.000 stanejo 100 komadov 3 K. Kupci se naj blagovolijo oglašiti dokler je kaj zaloge.

Ivan Verbjak,

posestnik in trinar, Spodnji breg, Ptuj.

Pozor!

Podpisani dam sl. občinstvu na znanje, da kupujem in plačujem vsake vrste kože po najvišjih cenah, jemljem v delo in izdelujem po najnižjih cenah kože, imam več vrst izvršnega usnja na razpolago, kakor telečje, teličje in kravje kože vdlane in vstrojene na črno, gladko in biks, tudi blank za konjsko remenje in podplate več vrst: se vam uljudno priporoča že od leta 1837 obstoječe in ustanovljena usnjarija pri okr. cesti Sv. Lovrenc v Sl. g.

Nadalje točim v svoji gostilni najboljša pristna domača vina iz prejmiranega ameriškega domačega vinograda, domačo slivovko, tropinko in droženko, dobro kuhinjo, ki potniku ali vozniku vsak čas vstreže s toplimi ali z mrzlimi jedili, se v obeh obrtih priporočata.

S spoštovanjem

Jurij in Ana Rebernak
na okr. cesti Sv. Lovrenc v Sl. g.

199

Kmečka hranilnica in posojilnica v Gornjemgradu, registrirana zadruga z neomejeno zavezo

vabi vse svoje člane na

redni letni občni zbor

na cvetno nedeljo dne 4. aprila 1909 popoldne ob 3. uri v župnijske prostore v Gornjemgradu.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobrenje računskega zaključka za leto 1908.
3. Sprememba pravil.
4. Poročilo o izvršeni reviziji.
5. Slučajnosti.

277

Načelstvo.

Izjava.

Jaz podpisana obzvlujem vse te besede, katere sem govorila zoper Jožefa Gomzija, posestnika v Kupetincih, ker so bile te besede neresnične oziroma izmišljene. Zatorej se mu zahvaljujem, ker je odstopil od tožbe. Bučečevci, dne 21. marca 1909.

271

Ana Kolbl.

Imena pisatelj in svedok Franc Kolbl.

Dražba vina.

Dne 5. aprila se bode v cerkvenih go-ricah sv. Andreja v Leskovcu pri Ptuju, prodalo po dražbi okoli 60 polovnjakov vina. Začetek ob 2. uri popoldan.

269

Cerkveno predstojništvo.

Oves za seme

čisto beli pohorski znano najbolj obstoječ in največ zrna prinesoč se dobi po 20—22 K 100 kg, tako tudi jari ječmen, siva ajda, rž, domače pohorsko detelno seme. Lucerna, vse vrste travno seme, runkli, korenje, z enim vsa polska in vrtna semena najvišje kaljivosti pri 275

Šimonu Hrepevnik, Konjice.

Ugodni uspehi 1907 in 1908.

Srebrna državna kolajna Korneuburg 1908.

Postavno zavarovano!

TENAX

Postavno zavarovano!

Ceneje in ugodnejše nego bakreno apno.

Ga dež ne zbrže!

:: :: Brambno sredstvo proti škodljivcem rastlin. :: ::

Se rabi proti:

- Strupeni rosi (peronospora)
- Grinti na jablanih in hruškah (fusikladij)
- Bolezni na kumarah (plasmopara cubensis)
- Tresavici pri borih (lophodermium pinastri)
- Krompirjevi gnili (phytophthora infestans) i. t. d., i. t. d.

Dobi se pri jedinopoblaščenem „Tenax“ tovarni za Avstrijo in Ogrsko:

Dr. G. HEINER & Co.
prej dr. J. Schom

DUNAJ, VI/2 Mollardgasse št. 69. (Telefon 4077.)
Prospekti in pojasnila zastonj in franco. 167

✦ Kdor hoče dobre ✦

travnike

in lepo živino imeti, ne pozabi gnojiti razun z Tomaževo žlindro tudi s

kajnitom ali še bolje s 40% kalijevo soljo

Prodaja na debelo in drobno po najnižjih cenah 207

trgovina z železnino in poljedelskimi stroji „MERKUR“, P. Majdič, Celje.

Važno!

Velika izložba svilnatih robcev, stanovitne v barvi in kakovosti, v trgovini

FRANC KARTINA naslednika JANKO ARTMAN v št. Jurju ob juž. žel.

pri farni cerkvi.

Reboi so stanovitni, novošegni, terpežni in prodaja iste Franc Kartina naslednik Janko Artman v št. Jurju, kakor sploh vsakovrstno manufakturno, sukne- no, platneno, špecerij- sko in železninsko blago najboljše vrste po čudovito nizkih cenah.

Zaradi velike tovarniške zaloge,

bode izložba svilnatih robcev od cvetne nedelje do velike sobote v prvem nadstropju trgovske hiše

Janko ARTMAN

287 v št. Jurju ob juž. žel.

— pri farni cerkvi. —